

ԱԶՏԱԿ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTÉRAIRE

ازتاک جريدة يومية سياسية وأدبية - الدورية السبوتية والإثنين

1500 Լ.Ո. 83ԳԺ ՏԱՐԻ, ԹԻԻ 194 (23299) ՀԻՆԳՇԱՔԹԻ, 29 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2009 10 ԷՋ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ԻՐԱԽԱՏԻՐԱԶ ՀԱՆԳԱՍՏԱՆՔՈՎ ԵՒ ՀԱՏՈՒՑՄԱՆ ՊԱՀԱՆՋՈՎ

Այսօր առաւօտ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանի կապմակերպութեամբ Անթիլիասի մէջ կը սկսին Ատանայի ջարդերուն 100-ամեակին առիթով տեղի ունենալիք գիտաժողովի նիստերը: Հայաստանէն եւ Սփիւռքէն հրաւիրեալ գիտնականներ, պատմաբաններ, մտաւորականներ, լրագրողներ կու գան ընդգծելու գիտաժողովին համընդգրկուածութեան նկատառելի տարողութիւնը:

Պատահական նախաձեռնութիւն չէ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան կապմակերպած գիտական այս հաւաքը: Սոսկ յորելնական կլոր տարեթիւի մը ձեւական նշումի սահմաններէն շատ հեռու է անկէ՝ պանապան իմաստներով: Բոլոր այդ իմաստներուն անդրադարձը կը կատարուի գիտաժողովի թէ՛ բացումին, թէ՛ ընթացքին եւ թէ՛ եզրափակումին առիթով արտասանուած գնահատականներուն եւ արժեւորումներուն ընթացքին:

Քաղաքական դիպաշարի ներկայ պարզացումներուն ժամանակահատուածին մէջ նման գիտաժողովի կապմակերպումը իր պատմագիտական, փաստագրական եւ պանապան ուղղութիւններով վերլուծական հարթութիւններուն առընթեր քաղաքական պատգամներ կը փոխանցէ ինչպէս ներապգային, այնպէս ալ արտաքին առումներով: Ինչպէս թրքական կողմին, այնպէս ալ միջապգային հանրութեան:

Ի վերջոյ ցուցադրուածը, ներկայացուածը, պեղուածը եւ յոյսին բերուածը փաստացի տուեալներու մասին է, պատմական իրողութիւններու, անքննարկելի ճշմարտութիւններու: Ատանան ամբողջ ցեղասպանական քաղաքականութեան մը մէկ բարացուցական արարն է, որ կը դիմակայէր թուրքը, համարուրանական գաղափարախօսութիւնը: Կիլիկիոյ մեծ աղէտին պատճառահետեւանքային իրադրութիւններուն ներկայ դրուածքը արխիւային առումով արդէն անխորտակելի պինանոց է մեծելու Յեղասպանութեան քննարկելիութիւնը: Պայքարելու՝ թրքական ժխտողականութեան դէմ եւ միջապգային հանրութեան յիշեցնելու իրերը իրենց անուններով ճանչնալու անհրաժեշտութիւնը:

Ներկայ գիտաժողովը իր բոլոր իմաստներով լիարժէք կը ծառայէ Յեղասպանութեան անքննարկելիութեան սկզբունքին: Այս սկզբունքին՝ ա՛յն ձեւով, որակով ու տարողութեամբ յիշեցումը ամբողջովին կը շրջէ Յեղասպանութեան հարցը արխիւային եւ պատմական հարթութիւններու վրայ քննարկելու թրքական խաղի կանոնը: Լուսանկարներուն, արխիւներուն, տուեալներուն, փաստագրութիւններուն ծանօթացողը ուղեղի գերլարումի անհրաժեշտութիւնը չի պզար, ոչ ալ պատմաբաններուն դիմելու՝ ըմբռնելու համար, որ Ատանան, Կիլիկիոյ մեծ աղէտը կամ առհասարակ ցեղասպանութիւնները քննարկուելու տեղ չունին:

Փաստացի այս իրողութեան ծանօթ է նաեւ միջապգային հանրութիւնը, որ Յեղասպանութեան ճանաչումի հարցը վերածած է քաղաքական խաղաքարտի՝ մերթմարդկութեան դէմ ոճի դաւանելով պայն, մերթ՝ քննարկումի ենթակայ թեմա համարելով: Ատանայի եւ ատանաներու իրողութիւնը քննարկումի ենթակայ թեմաներ չեն: Քննարկումի բաժին կայ այո՝ այս բոլորի մէջ: Ատանայի մէջ հայութեան մարդկային, տնտեսական, կայրածային, հաստատութեանական կորուստներու հարցը, հատուցման հարցը: Այս բոլորը քննարկելի են, հաւաքուելիք իրերէ արխիւ, իրերէ փաստ, իրերէ իրաւական բաժին, միջապգային ընտանիքէն արդարութիւն եւ հատուցում պահանջելու տեսակէտէն:

Իսկ այս պարագային արդէն քննարկումի իւրայատուկ ձեւի մասին է խօսքը. տուած կողմ, ջարդարար կողմ եւ միջապգային իրաւունք: Տուած կողմի գիտական նախապատրաստութեան լիովին ծառայող միջոցառում է այս մէկը: Նախաձեռնող կողմը եւս խորհուրդ կը պարփակէ իր մէջ: Այսօրուան համասփիւրքեան-համահայկական կեդրոնատեղի Անթիլիասը՝ իրերէ պատմական ժառանգորդը Ատանայի եւ ամբողջ Կիլիկիոյ պզգապատկան կայրածներու սեփականատէր, հատուցման պահանջով եւ իրաւաւորողը հանգամանքով խնդիր ունի ցեղասպան պետութեան այսօրուան ժառանգորդին հետ:

Այս խնդրի բարձրաձայնման ամէնէն մասնագիտական եւ ամէնէն որակեալ կերպն է, որ ընտրուած է Մեծի Տանն Կիլիկիոյ կաթողիկոսութեան կողմէ: Իսկ Ատանան պարզապէս մանրանկարն է ամբողջ Կիլիկիոյ եւ ամբողջ Արեւմտահայաստանի պարպումին, հայրենապրկումին:

Գիտաժողովի այս կերպը ամէնէն ազդեցիկ միջոցներէն է նաեւ թրքական ժխտողականութեան դէմ պայքարելու: Նաեւ՝ պահանջատիրութեան արծարծման՝ պատմագրական, փաստագրական, արխիւագիտական բաժիններով:

Աշխատանքի այս որակն ու տարողութիւնն են, որոնք կը չեղարացնեն ժխտողականութիւնը, որոնք կը բացառեն նաեւ Յեղասպանութեան իրողութիւնը կաւկածի տակ առնող քննարկելիութեան հերթական փորձերը:

ՊԱՍՊՏԱՅԻ ՄԷՋ

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՈՒՆԵՑԱՒ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՀԵՏ

Հանրապետութեան նախագահ զօր. Միշել Սէյման երէկ նախագահական պալատին մէջ ընթրիք մը տարբեց ի պատիւ Մալթայի գերիշխան կազմակերպութեան Մեթիոս Ֆեսթիսկ թագաւորին:

Երեկոյեան նախագահ Սէյման Պապատայի մէջ ընդունեց խորհրդարանի նախագահ Նեպիի Պըրրին, որուն հետ ունեցաւ ղոնփակ հանդիպում մը: Հանդիպումին ընթացքին քննարկուեցան կառավարութեան կազմութեան վերաբերող վերջին զարգացումները:

Միւս կողմէ, Նշեց, որ նախագահ Սէյման Մալթայի գերիշխան կազմակերպութեան թագաւորին հետ իր ունեցած հանդիպումին ընթացքին քննարկեց ընկերային եւ մարդասիրական մարգերուն վերաբերող շարք մը հարցեր:

ՊԱՍՊՏԱՅԻ ԱՅՑԵԼՈՒՄԵՐԸ
Նախագահ Սէյման

առաւօտեան ընդունեց Լիբանանի մէջ սեւտական - լիբանանեան Ե. տնտեսական խորհրդաժողովին մասնակիցները, որոնց ներկայութեան յայտնեց, որ երկրին մէջ տնտեսական մարգի վերականգնումը կարիքը ունի նաեւ հաստատութեանց վերականգնումին՝ Նկատի ունենալով անոնց աշխատանքներուն բարգաւաճումը եւ այն ինչ որ իրականացած է նախագահական ընտրութիւններէն ի վեր:

Նախագահ Սէյման Նշեց, որ ամբողջ աշխարհին մէջ կ'արձանագրուի ընդլայնեց տազնապներ, սակայն անոնց ժողովրդավարական վարչակարգ չեն խախտել: Ան դիտել տուաւ, որ Լիբանանի մէջ կառավարութեան վերաբերող հարցերը կրելի չէ վարչական Նկատել, որովհետեւ անոնք աւելի քաղաքական բնոյթ ունին՝ Նկատի ունենալով մանաւանդ այն իրականութիւնը, որ Լիբանանի մէջ սեւտական - լիբանանեան Ե. տնտեսական խորհրդաժողովին մասնակիցները, որոնց ներկայութեան յայտնեց, որ երկրին մէջ տնտեսական մարգի վերականգնումը կարիքը ունի նաեւ հաստատութեանց վերականգնումին՝ Նկատի ունենալով անոնց աշխատանքներուն բարգաւաճումը եւ այն ինչ որ իրականացած է նախագահական ընտրութիւններէն ի վեր:

Լիբանանի մէջ սեւտական - լիբանանեան Ե. տնտեսական խորհրդաժողովին մասնակիցները, որոնց ներկայութեան յայտնեց, որ երկրին մէջ տնտեսական մարգի վերականգնումը կարիքը ունի նաեւ հաստատութեանց վերականգնումին՝ Նկատի ունենալով անոնց աշխատանքներուն բարգաւաճումը եւ այն ինչ որ իրականացած է նախագահական ընտրութիւններէն ի վեր:

Նախագահ Սէյման Նշեց, որ ամբողջ աշխարհին մէջ կ'արձանագրուի ընդլայնեց տազնապներ, սակայն անոնց ժողովրդավարական վարչակարգ չեն խախտել: Ան դիտել տուաւ, որ Լիբանանի մէջ կառավարութեան վերաբերող հարցերը կրելի չէ վարչական Նկատել, որովհետեւ անոնք աւելի քաղաքական բնոյթ ունին՝ Նկատի ունենալով մանաւանդ այն իրականութիւնը, որ Լիբանանի մէջ սեւտական - լիբանանեան Ե. տնտեսական խորհրդաժողովին մասնակիցները, որոնց ներկայութեան յայտնեց, որ երկրին մէջ տնտեսական մարգի վերականգնումը կարիքը ունի նաեւ հաստատութեանց վերականգնումին՝ Նկատի ունենալով անոնց աշխատանքներուն բարգաւաճումը եւ այն ինչ որ իրականացած է նախագահական ընտրութիւններէն ի վեր:

Նախագահ Սէյման Նշեց, որ ամբողջ աշխարհին մէջ կ'արձանագրուի ընդլայնեց տազնապներ, սակայն անոնց ժողովրդավարական վարչակարգ չեն խախտել: Ան դիտել տուաւ, որ Լիբանանի մէջ կառավարութեան վերաբերող հարցերը կրելի չէ վարչական Նկատել, որովհետեւ անոնք աւելի քաղաքական բնոյթ ունին՝ Նկատի ունենալով մանաւանդ այն իրականութիւնը, որ Լիբանանի մէջ սեւտական - լիբանանեան Ե. տնտեսական խորհրդաժողովին մասնակիցները, որոնց ներկայութեան յայտնեց, որ երկրին մէջ տնտեսական մարգի վերականգնումը կարիքը ունի նաեւ հաստատութեանց վերականգնումին՝ Նկատի ունենալով անոնց աշխատանքներուն բարգաւաճումը եւ այն ինչ որ իրականացած է նախագահական ընտրութիւններէն ի վեր:

գործէ նախ իր շահերուն եւ արաբական շահերուն ի խնդրի՝ աւելցնելով, որ Լիբանան առաւելագոյն

հասկացողութեամբ պիտի պարտի իր արաբ եղբայրներուն հետ:

Շար.ը՝ էջ 10

ԲԱԳՐԱՏՈՒՆԻ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՌԻԶԸՐՏ ՌԱՅԼԻՆ

Երեսփոխան Յակոբ Բագրատունի Պուրճ Յամուտի իր գրասենեակին մէջ ընդունեց Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց Նախարարութեան

Շար.ը՝ էջ 10

ՆԱԽԱԳԱՀ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՍԵՄՆԵՊԻՆ

Հայաստանի նախագահ Սերժ Սարգսեան երէկ ընդունեց Հայաստանի Կովկասի մէջ Եւրոպական միութեան յատուկ ներկայացուցիչ Փիլիք Սեմնեպին:

Սարգսեան եւ Սեմնեպի քննարկեցին շրջանային խնդիրներ, մասնաւորապէս՝ անդրադարձան Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ յարաբերութիւններու կարգաւորման գործընթացին:

Սեմնեպի ըսաւ, որ Եւրոպական Միութիւնը կ'ողջունէ արձանագրուած յառաջընթացը եւ պատրաստ է աջակցելու երկու երկիրներուն միջեւ յարաբերութիւններու կարգաւորման: Չորացակիցները միտքեր փոխանակեցին արձանագրութեան վաւերացման վերաբերեալ, եւ անգամ մը եւս ընդգծեցին, որ յարաբերութիւններու հաստատումը պէտք է տեղի ունենայ առանց նախապայմաններու:

ԸՍՏ ԹՈՒՐԵՒՈՅ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԼՈՅ ԲԱՐՏՈՒՐԱՐԻՆ

ՈՉ ՈՔ ԱՌԱՐԿԱԾ Ե, ԵՐԲ ԶԵԻԷԵՕԶ ՄԻՆՍԵԻ ԽՄԲԱԿԻ ԹՈՒՐԵՒՈՅ ՀԱՄԱԿԱԿԱՆ ԱՆԴԱՄԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ՄԱՍԻՆ ԽՕՍԱԾ Է

«Սի. Էն. Էն. Թիւրք» կը հաղորդէ, որ Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան մամլոյ քարտուղար Պուրաք Եօզկընքին յայտնած է, որ Թուրքիա իսկապէս կը ցանկայ Հայաստանի հետ յարաբերութիւնները կարգաւորել:

Ան մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնած է, որ Թուրքիոյ նպատակն ոչ միայն Հայաստանի հետ յարաբերութիւններու կարգաւորումն է, այլ նաեւ Հայաստան-Ազրայեան յարաբերութիւններու կարգաւորման համար իր նախապատրաստելը: «Մենք իսկապէս կ'ուզենք Հայաստանի հետ մեր յարաբերութիւնները կարգաւորել: Խնդիրներու կարգաւորումը ամբողջ շրջանի օգտին պիտի ըլլայ» Նշած է ան եւ անցուցած: «Մինքնի խմբակի աշխատանքներուն փետնային մէջ մասնակցած է նաեւ Թուրքիոյ արտաքին գործոց փոխնախարար Իւսալ Զեփեօղը»:

Եօզկընքին ըսած է, որ Զեփեօղին ոչ ոք առարկած է, երբ ան խօսած է Մինքնի խմբակի կազմին մէջ Թուրքիոյ մասնակցութեան կարելիութեան մասին:

ՓԵՇԱՌԱՐԻ ՄԷՋ ԱԿԱՆՈՒԱԾ ԻՆՔԼԱՇԱՐԺԻ ՊԱՅԹՈՒՄ ՍԸ 90 ՁՈՅ ԿԸ ՊԱՏՃԱՌԷ

Երէկ Փաքիստանի Փեշաւար քաղաքի մէկ խնդուած շուկային մէջ ականուած ինքնաշարժի մը պայթումը պատճառեց 90 զոհ եւ շուրջ հարիւր վիրաւոր:

Պայթումը, որ այս տարուան մէջ ամենէն մահաբերն էր, տեղի ունեցաւ Միացեալ Նահանգներու արտաքին գործոց նախարար Զիլքրի Զիլինքընի Փաքիստան այցելութենէն քանի մը ժամ առաջ: Զիլինքըն Խալմապատ իր ուղեւորութեան սկիզբը խոստացաւ իր մը մը քանալ Փաքիստանի հետ եւ յարաբերութիւնները չափանափակել ահաբեկչութեան դէմ պայքարի ներքինի մէջ, այլ գաւառները ընդարձակել ներառելով տնտեսական ծրագիրները:

Փեշաւարի ականը պայթեցաւ Փիփալ Մանտի շուկային մէջ՝ յառաջացնելով իրողի մը, որ կլանեց շարք մը շէնքեր: Բարձրաստիճան պաշտօնատար մը յայտնեց, որ պայթումին պատճառը ականուած ինքնաշարժ մըն է: Ազամ Խան «Ռիթըր» լրատու գործակալութեան յայտնեց, որ «ինքնաշարժը կանգ առած էր մեծամասնութեամբ կիսերու յաճախութեան վայր եղող շուկայի մը մոտակայքէ: Ականատես մը յայտնեց, որ պայթումին պատճառը շարք մը շէնքեր եւ մզկիթ մը ծանր վնասներ կրած են:

ԱՍՏԱՆԱՅԻ ԶԱՐԴԵՐԻ 100-ԱՍԵԱԿԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒՄՍ ԼՈՒՍԱՆԿԱՐՆԵՐԻ ՅՈՒՅԱՅԱՆԴԵՍ ԵՒ ԽԱՉԵԱՐԻ ՉԵՏԵՂՈՒՄ

ԷՐՏՈՂԱՆ ԿԸ ՅԱՅՏԵՒԷ, ԹԷ ՊԱՏՐԱՍԵ ԵՒ ՍՈՒՐԻԱ-ԻՍՐԱՅԷԼ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ ՄԻՋՆՈՐԴԻ ԴԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ

Թուրքիոյ վարչապետ Ռեճեփ Թայյիփ Էրտողան Թեհրանի մէջ Թուրքիոյ դեսպանատան մէջ տրուած մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին յայտնեց, որ «Եթէ Սուրիա եւ Իսրայէլ կ'ուզեն, որ իրենց միջեւ անգամ մը եւս միջնորդեցը, մենք պատրաստ ենք բանակցային գործընթացին մասնակցելու»:

Ան ըսաւ, թէ «Նախապէս. Սուրիա եւ Իսրայէլ

մեզմէ խնդրեցին իրենց միջեւ անուղղակի բանակցութեան միջնորդել: Գործընթացը ինչպէս լիարժէք: Առաջին չորս նիստերուն յատուկ պատւիրակներ մասնակցեցան: Մենք՝ իբրեւ վարչապետներ, ինչգերորդ խիստին քով-քովի եկանք Անգարայի մէջ: Ապա Կազայի մէջ ռումբեր պայթեցան Կազան

Շար.ը՝ էջ 10

ՀՐԱՉ ԱՅՆԹԱՊԼԵԱՆ «ՋԵՐՄՈՒԹԵԱՆ ԱՆԵՐԵՒՈՅԹ ԱԼԻՔՆԵՐ» ԹԵՄԱՅՈՎ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԵՍՈՎ ՆԵՐԿԱՅԱՑԱՒ ՀԱՆՐՈՒԹԵԱՆ

Երեկ՝ չորեքշաբթի, 28 հոկտեմբերի երեկոյեան ժամը 6:00-ին, Ժել Էլ Տիպի «Սիրֆաս Լիպր» ցուցասրահին մէջ տեղի ունեցաւ գեղանկարիչ Յրաջ Այնթապլեանի գեղանկարչական գործերու ցուցահանդէսի բացումը։

Ան մասնակցած է զանազան խմբային ցուցահանդէսներու եւ տուած է 4 անհատական ցուցահանդէսներ։ «Տերմութեան աներեւոյթ ալիքներ» թեմայով սոյն ցուցահանդէպը արուեստագետին 5-րդ անհատական ցուցահանդէսն է։ Սրահին մէջ ներկայացուած էին 53 իւզաներկ գեղանկարներ, որոնք կը մարմնաւորէին մարդկային այլազան վիճակներ։

Արուեստագետը իր գործերն բաժին մը յատկացուցած էր նաեւ բնութեան, ուր ներկայացուած էր աշնան եղանակը։ Արուեստագետին ունեցած նուրբ ճաշակը, գեղեցիկ արուեստը, ինչպէս նաեւ գոյներու ներդաշնակութիւնը գատորոշելու կարողութիւնը կ'արտացոլար գեղանկարներուն ընդմէջէն։

«Ազգակ» նաեւ գրոյց ունեցաւ կարգ մը այցելուներու հետ, որոնք բարձր գնահատեցին Յրաջ Այնթապլեանի արուեստը՝ հաստատելով, որ ան շատ լաւ աշխատանք կը տանի եւ բժախնդրօրէն կ'աշխատի։ Արուեստագետ Յարութիւն Թորոսեան նկատել տուաւ, որ Յրաջ Այնթապլեան անմիջական զգացումներ արտայայտող արուեստագէտ մըն է։ Երբ ան բան էր տեսնէ, տեղւոյն վրայ անմիջապէս կը նկարէ, եւ ասիկա արծանիք մըն է։

Գրագետ եւ մատուարական Պեգօ Սիմոնեան ուրախութիւն յայտնեց Յրաջ Այնթապլեանի ցուցահանդէսին ներկայ գտնուելուն համար, որովհետեւ Այնթապլեան իր աշակերտը եղած է Ան նաեւ քաջալերած է. որպէսզի Այնթապլեան Յայաստան ճամբորդէ, ուր 7 տարի յորժօրէն հետեւած է գեղարուեստի դասընթացներու եւ աւարտած է գեղարուեստի վարժարանը։ Լիբանան վերադառնալով՝ ան նուիրուած է գեղանկարչութեան։ Պ. Սիմոնեան յայտնեց, որ անոր աշխարհը գիւղական է եւ բնութիւնը իր գեղանկարչական աշխարհին տիրական գիծը կը կազմէ։ Ան հաստատեց, թէ Յ. Այնթապլեան իւրաքանչիւր ցուցահանդէսի յառաջդիմութիւն կ'արծանագրէ, որովհետեւ խառնուածքով յարատեւող արուեստագէտ է։

Յարկ է նշել, որ ցուցահանդէսը պիտի տեւէ մինչեւ 14 նոյեմբեր եւ բաց է առաւօտեան ժամը 10:00-էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 7:00։

ԼՕԽ-ի «ՆԱՅԻՐԻ» ՄԱՍՆԱՃԻՐԴԻ ԱՈՒՅԻՆ ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ-ՀԱՄԸ ՇԱՀԵԿԱՆ ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹԻՒՆԻ ԽՈԶԻ ԿՐԻՓԻ ԱԽՏԱՆՇԱՆՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԴԱՐՄԱՆՈՒՄԻ ՄԵԶՈՅՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

Կազմակերպութեամբ ԼՕԽ-ի «Նայիրի» մասնաճիւղին, չորեքշաբթի, 28 հոկտեմբեր 2009-ի առաւօտեան ժամը 10:30-ին, «Աղբալեան-ՅՄԸՄ» մարզամշակութային համալիրին մէջ տեղի ունեցաւ 2009-ի առաջին ընկերային հանդիպում-հաւաքը՝ ներկայութեամբ ԼՕԽ-ի Շրջանային վարչութեան ներկայացուցիչին, Շրջանային վարչութեան անդամներուն, մասնաճիւղերու եւ յանձնախումբերու անդամներուն եւ ԼՕԽ-ի բարեկամներու։

Շար.ը՝ էջ 10

ՄԱՀԱՉԴ

Տիար Թարութիւն Ծեմեմեան եւ զաւակները՝ Ռազմիկ եւ Կալինա Տիկին Խոնարք Պոլստուքեան եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին Հաճի Աւագ Գալայճեան եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին Վարդան Խոստիկեան եւ զաւակունք Տիկին Ռիզին Նաճարեան եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին Նագարէթ Տալատլեան եւ զաւակունք Տիկին Մարի Դանիէլեան եւ զաւակունք Տիար Նշան Ծեմեմեան Լ Ծեմեմեան եւ Պոլստուքեան ընտանիքներ Գալայճեան եւ Խոստիկեան ընտանիքներ Նաճարեան եւ Տալատլեան ընտանիքներ Դանիէլեան եւ Սալաուճեան ընտանիքներ եւ համայն ազգականներ կը գումեն իրենց կնոջ, մօր, քրոջ, մօրաքրոջ, կեսրոջ եւ հարազատի՛ն։

ԱԶԱՏՈՒՀԻ ՇԵՄԵՄԵԱՆԻ (Ծնեալ՝ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ, 1945-ին)

մահը, որ պատահեցաւ իր բնակարանի մէջ, չորեքշաբթի, 28 հոկտեմբեր 2009-ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Յուդարկատրութեան արարողութիւնը պիտի կատարուի այսօր՝ հինգշաբթի, 29 հոկտեմբեր 2009-ին, կէսօրէ ետք ժամը 3:00-ին, Նոր Մարաշի Սրբոց Քառասնից Մանկանց եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Ճամուտի Ազգային գերեզմանատունը։

● *Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապղ։*
● *Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին յետ թաղման արարողութեան, եկեղեցւոյ սրահի, իսկ ուրբաթ, 30 եւ շաբաթ, 31 հոկտեմբերին, առաւօտեան ժամը 10:00-էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 7:00, սոյն վայրին մէջ։*

ԾԵՐԱԿՈՅՏԻ ՕՐԻՆԱԳԻԾԸ ԿԸ ԽԱՌՆԷ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՔԱՐՏԵՐԸ ԱՆԳԱՐԱՅԻ ՈՒ ԵՐԵՒԱՆԻ ՄԷՋ ԵՒ ԱՆԿԷ ԱՆԴԻՆ

21 հոկտեմբերին Յայաստան-Թուրքիա արծանագրութիւնները վաւերացման համար թրքական խորհրդարանին ներկայացնելու ընտեցքին արտաքին գործոց նախարար Ահմէթ Տաւութօղլու բացայայտեց իր կառավարութեան իսկական մտադրութիւնը։

Տաւութօղլու նշեց, թէ Յայաստանի կողմէ համաձայնութեան ընդունումը, ներառեալ՝ պատմական արխիւներու ուսումնասիրութեան պայմանը, ցուցանիշ է, թէ այլեւս հայերը չեն պնդեր պատմութեան իրենց միակողմանի մեկնաբանութեան վրայ։ Ան նաեւ նշեց, թէ արծանագրութիւնները կը պաշտպանեն Թուրքիոյ տարածքային ամբողջականութիւնը ընդդէմ ապագայի հայկական որրեւ պահանջի՝ վերահաստատելով ներկայի սահմաններուն վաւերականութիւնը հիմնուած անցեալի դաշնագիրներու վրայ։ Ան նաեւ դիտել տուաւ, թէ համաձայնութիւնը պիտի նպաստէ «Ազրպէյճանի տարածքներու ազատագրման», որ կը նշանակէ՝ Արցախը։

Հասկնալի ըլլալով հանդերձ, որ Տաւութօղլուն անշուշտ պիտի փորձել լաւագոյն դարձըւածքը տալ արծանագրութիւններուն՝ ապահովելու համար անոնց վաւերացումը թրքական խորհրդարանին կողմէ, անոր նշած այդ երեք առաւելութիւնները արծանագրութիւններուն ղէմ հայերուն մեծ մասին հակառակութեան երեք գլխաւոր պատճառներն են։

Ակնկալուածին համաձայն, Տաւութօղլու խիստ կերպով քննադատուեցաւ խորհրդարանին մէջ ներկայացւած ընդդիմադիր կուսակցութիւններուն կողմէ, որոնք կը մերժէին արծանագրութիւնները։ Սակայն ամենէն չափընկալուած յարձակումը եկաւ խորհրդարանի քրտական խմբակցութեան նախագահ Սելահետին Տեմիրթաշին կողմէ, որ քննադատեց կառավարութիւնը «հայկական ջարդերուն» իրականութիւնները խեղաթիւրելուն եւ ուրախալուին համար։ Այդ ճեւի քննադատութիւն երբեք չէ հնչած թրքական խորհրդարանին մէջ։ Տեմիրթաշ համարձակօրէն շարունակեց, թէ՝ «Մենք կը հաւատանք, որ ներկայիս պէտք ունինք քննարկելու հարց մը, որ շատ մեծ տառապանք պատճառած է հայ ժողովուրդին. Թրքական Յանպետութեան դիմադրած գլխաւոր հարցերէն մէկը։ Յարիր տարի առաջ Իթթիհատ կուսակցութիւնը ամբողջ Անատոլուն իսլամացնելու եւ թրքացնելու քաղաքականութեամբ մը, փորձեց այդ հողերէն ոչնչացնել ոչ իսլամները, յատկապէս հայ ժողովուրդը՝ արտաքսման, վտարման, տեղահանման եւ ջարդերու միջոցով»։

Անտեսելով իշխող Արդարութեան եւ բարգաւաճում կուսակցութեան անդամներուն եւ ուրիշներու անարգական արտայայտութիւնները, Տեմիրթաշ դատապարտեց կառավարութեան ուրացման քաղաքականութիւնը, որ կը նպատկադրէ խուսափիլ այդ «ողբերգութեան» հետեւանքներէն՝ փութեցնելով «կեղծ պատմութեան մը» ստեղծումը։ Ան դիտել տուաւ, թէ հայերուն հալածանքներն ու ջարդերը կը ներկայացուին իբրեւ երբեք չպատահած բաներ։ «Մենք պէտք ունինք խօսելու այս բոլոր բաներուն մասին եւ սրբազրեւ մեր անցեացուց Տեմիրթաշ։ Թրքական խորհրդարանին առջեւ դիմադրեցեալ գորպայճանական փութեցնելով անոնց զայրոյթը, խոյս աֆ Ամերիքա»էն սփռուած հարցազոյցի մէջ։ Ան օրինագիծի ժամանակը կոչեց «ցաւալի» եւ «դժբախտ», որ ճիշդ մէկ օր ետք էր թրքական խորհրդարանին մէջ արծանագրութիւնները կոչեց «եղբայրները»՝ Ղարաբաղի հարցով իրենց խոստումները չյարգելուն պատճառով։ Միւս կողմէ, թէ Թուրքիոյ դեկավարները վաւերացումը դիմադ։ Թէ՛ աճապարէն վաւերացնելու արծանագրութիւնները, որպէսզի արգելք հանդիսանալ թրքական յարգելք հանդիսանան ծերակոյտի օրինադիւնները մեծ տպաւորութիւն կը ձգեն։

Մինչ Տաւութօղլու զբաղած էր Պաքուի մէջ, Ուաշինկթընէն հասած մտապ լուր մը խանցեց Անգարայի քաղաքական քարտերը։ Միացեալ Նահանգներու ծերակոյտի օրակարգին վրայ ընտրուուեցաւ օրինագիծ մը, որ կոչ կ'ուղղէ Յայոց ցեղասպանութեան վերահաստատման։ Այս չափնկալուած զարգացումը հզօր պատգամ մը ուղարկեց ոչ միայն Թուրքիոյ, այլեւ՝ Յայաստանի, Ռուսիոյ, Եւրոպական Միութեան եւ Միացեալ Նահանգներու դեկավարներուն։

Թուրք դեկավարները

ՄԱՀԱՉԴ

Տէր եւ տիկին Կարպիս եւ Վերժին Մազպանեան եւ զաւակները՝ Ծաճէ եւ Փոյ Տէր եւ տիկին Կարօ եւ Սօսի Միսիրլեան եւ զաւակը՝ Վիգէ Տէր եւ տիկին Մ'անուլէ եւ Լուսին Հաւըրճեան եւ զաւակները՝ Փոյ, Ալեք, Դանիէլ եւ Ռիթա Տիկին Անդա Մազպանեան Տիկին Աստղիկ Մազպանեան Տէր եւ տիկին Յակոբ եւ Միլվա Սեփեճեան եւ զաւակները՝ Սեւակ եւ Ալեք

Տիկին Մարի Մազպանեան եւ ընտանիք Տէր եւ տիկին Անդրանիկ եւ Մարիժան Մազպանեան եւ ընտանիք Տէր եւ տիկին Լեւոն եւ Այգի Հաւըրճեան Տէր եւ տիկին Ֆետի եւ Պերթա Սաապ եւ զաւակը՝ Ծօ Տէր եւ տիկին Սագօ եւ Նաթաշա Միսիրլեան Կիւնտիզեան եւ Միսիրլեան ընտանիքներ Հաւըրճեան եւ Սեփեճեան ընտանիքներ Նաճարեան եւ Անկէցեան ընտանիքներ եւ համայն ազգականներ կը գումեն իրենց հօր, անքոջ, մեծ հօր, եղբօր եւ հարազատի՛ն։

ՊՕՂՈՍ ՄԱԶՊԱՆԵԱՆԻ (Ծնեալ՝ Պէյրուր, 1929-ին)

մահը, որ պատահեցաւ երեքշաբթի, 20 հոկտեմբեր 2009-ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան, Կլեմէնշի մէջ, Քալիֆօրնիա։

Յուդարկատրութեան պաշտամունքը պիտի կատարուի այսօր՝ հինգշաբթի, 29 հոկտեմբերին, կէսօրէ ետք ժամը 3:00-ին Նոր Մարաշի Հայ աւետարանական եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պուրճ Ճամուտի Հայ աւետարանական գերեզմանատունը։

● *Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապղ։*
● *Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին պաշտամունքին ետք, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, մինչեւ երեկոյեան ժամը 6:00, իսկ ուրբաթ, 30 հոկտեմբերին, հանգուցեալին կաւիին, տըր եւ տիկին Կարօ եւ Սօսի Միսիրլեաններու բնակարանը, Չայքա, «Անթուան Չըդպի» Բ. շէնք, 6-րդ յարկ։*
● *Ծաւօթ.- Փոխան ծաղկեապակի ռուբրատուրիւնները կատարել Նոր Մարաշի Հայ Աւետարանական եկեղեցւոյ։*

ւերացման հաւանակաւնութիւնը։ Առաւել, Նոյնիսկ եթէ Նախագահ Օսամա մտադիր չէ Յարերուն կողմէ գործուած Ցեղասպանութեան վերաբերեալ իր նախընտրական խոստումը յարգելու, ան ստիպուած պիտի ըլլայ ճնշում բանեցնելու թուրքերուն վրայ, որ վաւերացնեն արծանագրութիւնները 24 ապրիլէն առաջ, Արցախի վերաբերեալ Համաձայնագրի զիջումները ձեռք ձգելով կամ ոչ, որպէսզի երես .ծերմկցնելու պատրուակ մը ունենայ իր յաջորդ «Մեծ Եղեռն»ի ելոյթին։

Հետեւաբար, եթէ Հայաստանի դեկավարները ամուր կենան Արցախի վերաբերեալ արծանանքները իրենց հրաւիր դեսպանը չնշեց, թէ ո'ր ժամանակը անելի յարմար պիտի ըլլար այդ ձեւի օրինագիծի մը ներկայացման…

Թուրքիոյ դեկավարները այժմ կը գտնուին երկասայրաբանութեան մը դիմադ։ Թէ՛ աճապարէն վաւերացնելու արծանագրութիւնները, որպէսզի արգելք հանդիսանան ծերակոյտի օրինագիծին քաղաքական նեցուկապահովելուն, անոնք պիտի վշտացնեն իրենց քարիւղով հարուստ ազրպէյճանցի «եղբայրները»՝ Ղարաբաղի հարցով իրենց խոստումները չյարգելուն պատճառով։ Միւս կողմէ, թէ Թուրքիոյ դեկավարները վաւերացումը ուշացնեն մինչեւ 24 ապրիլէն ետք, սպասելով, որ Յայաստան գիջումներ կատարէ Արցախի հարցով, անոնք կրնան դէմ յանդիման գտնուիլ Ներկայացուցիչներու տան կամ ծերակոյտին կամ ամ երկուքին կողմէ Ցեղասպանութեան օրինագիծին վերաբերեալ արծանագրութիւնները արգելք պիտի չհանդիսանան Ցեղասպանութեան ճանաչման քանքերուն։ Իբրեւ առաջին քայլ իր այս խոստումին մէջ հաստատ ըլլալուն՝ Յայաստանի նախագահը կրնայ նամակ մը յղել Միացեալ Նահանգներու

Յարգելք հանդիսանալու իրենց քաղաքականութեան մէջ։

Նախագահ Սարգսյեան նաեւ պէտք է յարգէ իր այն հանդիսաւոր խոստումը, թէ՛ արծանագրութիւնները արգելք պիտի չհանդիսանան Ցեղասպանութեան ճանաչման քանքերուն։ Իբրեւ առաջին քայլ իր այս խոստումին մէջ հաստատ ըլլալուն՝ Յայաստանի նախագահը կրնայ նամակ մը յղել Միացեալ Նահանգներու

Յարգելք հանդիսանալու իրենց քաղաքականութեան մէջ։

Նախագահ Սարգսյեան նաեւ պէտք է յարգէ իր այն հանդիսաւոր խոստումը, թէ՛ արծանագրութիւնները արգելք պիտի չհանդիսանան Ցեղասպանութեան ճանաչման քանքերուն։ Իբրեւ առաջին քայլ իր այս խոստումին մէջ հաստատ ըլլալուն՝ Յայաստանի նախագահը կրնայ նամակ մը յղել Միացեալ Նահանգներու

Յարգելք հանդիսանալու իրենց քաղաքականութեան մէջ։

Նախագահ Սարգսյեան նաեւ պէտք է յարգէ իր այն հանդիսաւոր խոստումը, թէ՛ արծանագրութիւնները արգելք պիտի չհանդիսանան Ցեղասպանութեան ճանաչման քանքերուն։ Իբրեւ առաջին քայլ իր այս խոստումին մէջ հաստատ ըլլալուն՝ Յայաստանի նախագահը կրնայ նամակ մը յղել Միացեալ Նահանգներու

ՄԱՀԱՉԴ

Տիկին Անտրէ Փլիւմ Տէր եւ տիկին Փիլեռ Տիւրէ եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին տոքթ. Պեռնար Փլիւմ * Տէր եւ տիկին Ռիլի Սիմոն եւ դուստրը՝ Սառա Տէր եւ տիկին Ռաֆայէլ Փլիւմ եւ զաւակը՝ Մարքօ Տէր եւ տիկին տոքթ. Ժորալոյ Յովսէփեան եւ ընտանիք Տիկին Պերճուրի Մալօ եւ համայն ազգականներ կը գումեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր, անքոջ եւ հարազատի՛ն։

ԺԱԸ ՓԼԻԻՄԻ

մահը, որ պատահեցաւ շաբաթ, 10 հոկտեմբեր 2009-ին, Պրիւքսելի մէջ, Պեճիքա։
Յուդարկատրութեան եւ թաղման արարողութիւնը կատարուեցաւ չորեքշաբթի, 14 հոկտեմբերին, Պրիւքսելի մէջ։
● *Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապղ։*
● *Հանգուցեալին հոգւոյն Ս. պատարագ պիտի մատուցուի եւ հոգեանկատեան պաշտօն պիտի կատարւի շաբաթ, 31 հոկտեմբերին, լատիններու «Բաթետրալ Սէն Լուի» եկեղեցւոյ մէջ, Պապ Էտրիս, կեդրոնական Պէյրուր, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00-ին։*
● *Յաւակցութիւնները կ'ընդունուին յետ հոգեհանգստեան արարողութեան, եկեղեցւոյ սրահին մէջ, մինչեւ երեկոյեան ժամը 8:00։*

ՄԱՀԱՉԴ

Տիկին Սաթեհիկ Թալաթիճեան Տէր եւ տիկին Գեորգ Հաճըճեան եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին Մայք Թալաթիճեան եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին Յովհանճէս Աղկեկեան եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին Գեորգ Թալաթիճեան եւ զաւակունք Տէր եւ տիկին Լարա Աքճէլիճեան եւ զաւակունք Սոքունեան եւ Գալուքեան ընտանիքներ Թալաթիճեան եւ Հաճըճեան ընտանիքներ Վլէտեան եւ Աղկեկեան ընտանիքներ Արթիճեան եւ Աքճէլիճեան ընտանիքներ եւ համայն ազգականներ կը գումեն իրենց ամուսնոյն, հօր, մեծ հօր եւ հարազատի՛ն։

ԱՆԹՈՒԱՆ ԹԱԼԱՍԻՆԵԱՆԻ (Ծնեալ՝ 1923-ին)

մահը, որ պատահեցաւ Թորոնթօյի մէջ, Քանատա, երկուշաբթի, 26 հոկտեմբեր 2009-ին, առաւօտեան ժամը 9:00-ին, յետ կարճատեւ հիւանդութեան։

Յուդարկատրութեան եւ թաղման արարողութիւնը պիտի կատարուի ուրբաթ, 30 հոկտեմբեր 2009-ին, Թորոնթօյի մէջ։

● *Ներկայս ընդունիլ իբրեւ մահապղ։*

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ԳԻՆ՝ ԹՈՒՐԲԱԿԱՆ ԽԱՔԿԱՆՔԻ ԴԻՄԱՑ

ՀԱՐՑԱԶՐՈՅՑ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎԻ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆ, ՅՅԴ ԽՄԲԿՅՈՒԹԵԱՆ ԱՆԴԱՄ ԱՐԾՈՒԿ ՄԻՆԱՍԵԱՆԻ ՀԵՏ

ՀԱՐՑՈՒՄ.- Պարոն Մինասեան, վերջերս ՅՅԴ-ն առաջարկեց Հայաստանի Հանրապետութեան քրեական օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին օրինագիծ։ Ի՞նչ օրինագծի մասին է խօսքը, եւ որո՞նք են դրա շարժառիթները։

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.- Սօտ մէկ ամիս է՝ Հայ յեղափոխական դաշնակցութեան երեսփոխանական խմբակ-ցութիւնը շրջանառութեան մէջ է դրել քրեական օրենսգրքում լրացում կատարելու մասին օրենքի նախագիծ, որով առաջարկում է քրեական պա-տասխանատուութեան ենթարկել այն անձանց, ով-բեր կը հերքեն, կը մեղմացնեն, կ'արդարացնեն կամ որեւէ այլ ձեռով կ'ուրանան օսմանեան թուր-քիայում եւ Արեւմտեան Հայաստանում իրագործուած Հայոց ցեղասպանութիւնը։ Առաջարկում է՝ որպէս քրեական պատասխանատուութիւն սահմանել դրա-մական տուգանք կամ 3-5 տարի ժամկետով ազա-տագրկում։

Այս նախաձեռնութեան հիմնական շարժառիթնե-րը հետեւեալներն էին. առաջին՝ Հայաստանի Հան-րապետութիւնը, միանալով համակարգչային յան-ցագործութիւնների մասին հռչակագիրին (Հայաս-տանի համար այն գործողութեան մէջ է մտել 2007թ. փետրուարից), ըստ որի՝ առաջարկում է, որ միա-ցող պետութիւններն իրենց օրենսդրութեան մէջ քրեականացնեն այն արարքները, որոնք ուղղուած են համակարգչի միջոցով այնպիսի տեղեկատուու-թեան տարածմանը, որը կը հերքի, կը մեղմացի, կ'արդարացնի ցեղասպանութիւնների եւ մարդկու-թեան դէմ կատարուած յանցագործութիւնները։ Եւ թէեւ մեր քրեական օրենսգրքի 397.1 յօդուածով դա արդէն՝ նախատեսուած է, բայց այնտեղ մի շարք վերապահումներ կան, որոնք Հայոց ցեղասպանու-թեան դէպքում չեն կարող գործել, մասնաւորապէս ճշդում է, թէ ի՞նչ նպատակով է տարածուել այդ տե-ղեկատուութիւնը, օրինակ, ցեղային, ազգային խտրականութիւն կիրառելու եւ այլ նպատակներով, ինչը կարծում եմ՝ այս պարագայում կիրառելի չէ՝ Հայոց ցեղասպանութեան համար։ Զանի որ Հայոց ցեղասպանութեան իրողութիւնը փաստուած է՝ շուրջ 22-ից անելի պետութիւններ ծնաւալել են մեր նկատմամբ կատարուած ոճրագործութիւնը՝ որպէս ցեղասպանութիւն, եւ հետեւաբար որպէս հաստատ-ւած փաստ որեւէ նիւթ կարծածելը, որը միտուած է մեղմելուն, հերքելուն կամ արդարացնելուն, պէտք է համարուի քրեօրէն պատժելի արարք։

Երկրորդ շարժառիթը վերջերս Հայաստանում դատական վարոյթի մի գործն էր. որը նոյնպէս ուղ-ղուած էր Հայոց ցեղասպանութիւնը հերքելու կամ մեղմացնելու դէմ։ Սա, սակայն, մի շարք քրեփրա-ւական կանոնների չպահպանման արդիւնքում ըն-թացք չունեցաւ։ Մինչդեռ մեր կողմից առաջարկուող ձեւակերպումը այլեւս բարդութիւններ չի ստեղծի քրեական հետապնդումներ իրականացնող մարմին-ների համար, որոնք կարող են այս յօդուածով մե-ղադրուող անձանց նկատմամբ միանգամայն յարու-ցել քրեական գործ եւ սահմանել անհրաժեշտ պա-տասխանատուութիւններ։

Եւ ի հարկէ երրորդ հիմնական շարժառիթը, որ արագացրեց այս օրինագծի շրջանառութեան մէջ ղնելը, հայ-թուրքական յարաբերութիւններում դիտուող զարգացումներն էին։ Մենք պէտք է մեր դի-մադրողականութիւնը բարձրացնենք, որպէսզի կա-րողանանք ռեւել մէկին թոյլ չտալ Հայոց ցեղասպա-նութիւնը շահարկելու կամ Հայոց ցեղասպանութեան իրողութիւնը կասկածի տակ առնելու։

Հ.- Բայց, այնուամենայնիւ, տպաւորութիւնն այն-պիսին է, որ օրինագծի մասին սկսեց խօսուել, երբ ի վերջոյ ծանօթացանք թուրքիայի օրենսդրութեան 301-րդ եւ 307-րդ յօդուածներին։

Պ.- Աս համարժեքութեան մէջ պէտք չէ դիտել։ 301-րդ յօդուածը վերաբերում է թուրք ազգութիւնը վիրաւորելուն, եւ դրա տակ կարելի է հասկանալ ամէն բան՝ ոչ միայն Հայոց ցեղասպանութեան ու-րացման քաղաքականութեան շրջանակներում, այլ-լեւ՝ ցանկացած երեւոյթ։ Եւ բացի այդ, չմոռանանք նաեւ, որ 301-րդ յօդուածը քաղաքական յստակ ուղղութիւն ունի։ Դրա շրջանակներում, թէեւ Եւրոպական Միութեան պահանջներին համապա-տասխան պէտք է իրականացուել վերանայումներ, բայց այդ վերանայումը ընդամենը կայացաւ նրա-նում, որ արդարադատութեան իրաւասու մարմինը կարող է կարծիք յայտնել այս կամ այն արարքի քրեա-կան յանցագործութիւն կատարելու մէջ մեղադ-րուող անձին բաւարար հիմքերի առկայութեան մա-սին։ Այս տեսանկիւնից 301-ն ու մեր առաջարկու-թիւնը համարդելի չեն, բայց միւս կողմից, եթէ մենք սա՝ ամրապնդենք, ապա պէտք է նկատենք, որ այս օրինագիծը եւս մի հնարաւորութիւն է, որ թուրքերի հետ որեւէ յարաբերութիւնում, անկախ այս արձա-նագրութիւնների վաւերացումից, մենք ունենանք անհրաժեշտ լծակ, որպէսզի կարողանանք թուրքա-կան կողմի հետ հաւասար՝ հաւասարի հետ խօսել։

Հ.- Այսինքն դրանով մենք հակակշի՞ր ենք փոր-ձում ստեղծել։

Պ.- Ինչ-որ իմաստով՝ այո, կարող է հակակշիռ դառնալ, բայց չի կարող ամբողջութեամբ ծածկել 301-րդ յօդուածը։ Այս պարագայում 301-րդն յօդուա-ծը՝ որպէս գլխաւոր խոչընդոտ, թուրքիայում Հայոց ցեղասպանութիւնը զանգուածային դարձնելու հա-մար, կարծում եմ, որ շատ կարեւոր կը լինի Եւրո-միութեան պահանջի լիարժեք իրականացումը թուրքիայի կողմից։

Հ.- Ներկայումս օրինագիծը ի՞նչ փուլում է։

Պ.- Օրինագիծը գտնոււմ է շրջանառութեան մէջ։ Ընտուով օրենքով նախատեսուած ժամկետը կ'աւարտուի, որի համաձայն Հայաստանի Հանրա-պետութեան կառավարութիւնը եւ օրենսդիր մարմի-նի համապատասխան վարչութիւնը պէտք է յայտ-նեն կարծիքներ։ Կարծում եմ՝ այն լուրջ քննադա-տութեան չի արժանանալ ա՝ առաջնորդում ոչ ուշ, քան 10-12 օրուայ ընթացքում տեղի կ'ունենայ քննարկում նաեւ համապատասխան մասնագիտաց-

ւած յանձնաժողովում։

Հ.- Օրեր առաջ թուրքիայի խորհրդարանում քննարկում էր Հայաստան-Թուրքիա երկկողմանի ստորագրուած արձանագրութիւնների վաւերաց-ման հարցը։ Պարոն Մինասեան, այս դէպքում ինչ-պիսի՞ն է իրավիճակը երկու կողմերում։ Զեր դի-տարկումները։

Պ.- Որպէս կանոն, երբ ինձ այսպիսի հարց են տալիս, ես ասում եմ՝ ինձ չի հետաքրքրում, թէ Թուրքիայում ի՞նչ են անում, քանի որ ինձ հետաքրքը-րում է, թէ որքան է մեր դիմադրողականութիւնը եւ արդեօ՞ք մենք կարող ենք արժանապատուութեամբ մերժել այս արձանագրութիւնները՝ անկախ այն հանգամանքից, թէ Թուրքիան ի՞նչ կ'անի։ Պատկե-րացրեք մի իրավիճակ, եթէ մենք արձանագրութիւ-նները չենք վաւերացնում այն պատճառաբանու-թեամբ, որ թուրքերը չեն վաւերացնում, այդ դէպքում մեր գլխին կախուելու է անարժանապատուութեան սուրը։

Առաջին հայեցացից թոււմ է՝ միջազգային հան-րութիւնը դրական կը նայի դրան, բայց ստեղծուած իրավիճակում նկատելի կը լինի նաեւ միջազգային հանրութեան վերաբերմունքի բացասական փոփո-խութիւնը մեր հանդէպ։ Այսինքն հայկական պետու-թիւնն այնքան թոյլ է, որ չի կարողանում ինքնուրոյն որոշումներ կայացնել։ Այլ կերպ ասած՝ այս արձա-նագրութիւնները պէտք է վերացուեն, հակառակ դէպքում մենք միշտ կախուածութեան մէջ ենք լի-նելու թուրքական քաղաքականութիւնից։

Հ.- Կարծես թէ Թուրքիայի ընդդիմութիւնն էլ այդ արձանագրութիւնների վաւերացմանը դէմ է։

Պ.- Թուրքիայի ընդդիմութիւնը կարող է դէմ լի-նել քաղաքական տարբէր շարժառիթներով, բայց՝ ոչ՝ ազգային։ Եւ այն ձեւակերպութիւնը, որ թուր-քազալեյճանական դաշինքի կողմից իրագործոււմ է, ինչը փորձում են ներկայացնել դոշների պայքարի տեսքով կամ իբր՝ հակադրութիւնների պայքարի տեսքով, դա ընդամենը խաբկանք է, մեծ խաբկանք՝ միջազգային քաղաքականութեան մէջ ցոյց տալու համար, որ տեսե՛ք, Թուրքիան այնքան կամք է ցու-ցաբերում, որ նոյնիսկ կարող է իրականացնել իր քաղաքականութիւնը՝ առանց հաշուի առնելու Ազըր-պէյճանի շահերը։ Դա պէտք է չկուրացնի մեզ։ Ի վեր-ջոյ մենք պէտք է եւ պարտաւոր ենք հասկանալ, որ նրանց համար մէկ ազգ երկու պետութիւն բանա-ձեւը ամբողջութեամբ գործում է։ Դա ապացուցեց նաեւ օրեք առաջ նրանց արտաքին գործերի նախա-րարի յայտարարութիւնը. որտեղ հասկանալի էր, որ իրենց իրենց երկու պետութիւնների համար դիտար-կում են մէկ միասնական քաղաքականութիւնը, եւ ցանկացած վարքագծի դրսեւորման ժամանակ հաշ-ուի են առնում թէ՛ Ազրպէյճանի, թէ՛ Թուրքիայի ազ-գային պետական շահերը, որտեղ մենք չկանք։ Նրանց համար Հայաստանը համարոււմ է նախա-յարձակ, թշնամի պետութիւն։ Եւ չնկատել կամ չըն-կալել այս ամէնը կամ հաւատալ թուրքի փոփոխու-թեանը, բարենաճութեանը եւ յայտարարուած քա-ղաքականութեանը, որ տարածաշրջանում նա ձգտում է ազգերի խաղաղ գոյակցութեան, պարզա-պէս միամտութիւն է։

Հ.- Եւ մենք ի՞նչ գին ենք վճարելու դրա համար։

Պ.- Իրականում դա անչափ մեծ գին է, որը մեր պետականութեան եւ զարգացման սահմանափա-կումների գինն է։ Երբ մենք խօսում ենք հայոց պե-տականութեան կամ հայ ժողովրդի մասին, պէտք է մեր բոլոր հնարաւորութիւնները բաց պահենք, այլ ոչ թէ փակենք դուռն ու սկսենք ողբալ, թէ ունենք հնարաւորութիւն՝ չիրականացրեցինք։ Ի վերջոյ, մարդիկ անցողիկ են, մնալունը այն քաղաքական փաստաթուղթն է, որը ստորագրուելու է։ Իսկ դա ցանկացած ժամանակ դամուկլանն սրի պէս հարուա-ձեւու է մեզ, թոյլ չի տալու մեզ իրականացնել մեր նախնիների, ապագայ սերունդների ու մեր իրա-ւունքներն ամբողջութեամբ։ Վերցնենք, օրինակ, Ռիսլընի յայտնի իրաւարար վճիռը։ Փոխանակ մտածենք, թէ այդ վճիռը ինչպէս կ'անցնի կոչինք, հա-կառակը՝ մենք ամէն գնով փորձում ենք նսեմացնել այդ վճիռը։ Եւ նոյնիսկ պաշտօնատար անձինք, ինչ-պիսիք են Հայաստանի վարչապետն ու արտաքին գործերի նախարարը իրենց թոյլ են տալիս բարձր մամլոյնից յայտարարել, որ որեւէ իրաւական հիմք չկայ կամ Հայաստանը, քանի որ խորհրդային պե-տութեան իրաւաւորողն է, հետեւաբար մենք այդ սահմաններից դուրս այլ սահմաններ պահանջելու իրաւունք չունենք։ Եթէ մարդկանց երեւակայու-թիւնը եւ ստեղծուած իրավիճակը թոյլ չի տալիս այդ-պիսի անկկալիք ունենալ, դա չի նշանակում, որ ապագայում այդ հնարաւորութիւնը չի լինելու։ Իսկ այն գինը, որ մենք այս արձանագրութիւններով վճարելու ենք, դա մեր թուլացման ու տարածաշըր-ջանում 5-րդ պետութիւն լինելու գինն է։ Իսկ այս-պիսի գին վճարելուց յետոյ Հայաստանը այլեւս որ-պէս լուրջ պետութիւն չի կարող ընկալուելու։ Ու դժե աւելին՝ այսպիսի գնի պայմաններում տնտեսական, ընկերային հետեւանքները շատ աւելի վատ են լի-նելու։ Այս պայմաններում թուրքական ցանկացած ներդրում լինելու է բացառապէս քաղաքական ներ-դրում։ Եւ նրանց նպատակը լինելու է վերջնակա-նապէս մեր տնտեսութեան քայքայումը։ Մեր ներքին խնդիրները մենք պէտք է լուծենք։ Առանց ներքին խնդիրների լուծման գնալ նման յարաբերութիւննե-րի՝ վաղաժամ է, աւելին՝, 16 տարիսյար անօրինական շրջափակման ունի գին եւ այդ գինը մենք իրաժա-րում ենք այս փաստաթղթերով, ինչը՝ նոյնպէս եկամուտ է։ 16 տարուայ անօրինական շրջափակու-մը, որը կարող էր մի քանի լիլիւառ տոլարների հնա-րաւորութիւն ապահովէր Հայաստանի համար, մենք հենց այնպէս սկզուտեղի վրայ յանձնում ենք Թուր-քիային՝ յայտարարելով, որ դա երկկողմանի որոշում է եւ սահմանները պէտք է բացել։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՈՒ ԹՈՒՐԲԻՈՅ ՄՓԻՒՌՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԻՆՉԻ՞ ԾՆՈՒՆԴ ԵՆ

Արդեօք պատահակա՞ն է, որ Թուրքիա ստեղծած է իր սփիւռքի նա-խարարութիւնը։

Թուրքիոյ արդի պետութեան ստեղ-ծումէն ի վեր եւ յատկապէս անցնող քառորդ դարուն Թուրքիան ունի իր սփիւռքը ու՝ մեծաթիւ հաշուումներով, Եւրոպայէն մինչեւ Ամերիկաներ, Գեր-մանիան գրաւելով խոշորագոյնը։

Հետեւաբար, ինչո՞ւ այս պահուն, յանկա՛րծ, պահանջ զգացուեցաւ նման նախարարութեան մը, երբ շուրջ տարի մը առաջ հարեւան Հայաստա-նի Հանրապետութիւնը բացած էր սփիւռքի նախարարութիւն մը։

Աւելին. Հայաստան-Թուրքիա փոր-թոգուլային արձանագրութեանց «փո-թորիկ»ի օրերուն է, որ լոյսին կու գայ այս նախարարութիւնը, որ իր ծնուն-դով, ժամանակացոյցով ու բովանդա-կութեամբ ոչ միայն անխուսափելի հարցականներու տեղի կու տայ, այլ-լեւ կը զգենա խիստ մտորելի խորիւրդ-դաժութիւն մը։

Սփիւռքահայութեան մեծամասնու-թիւնը, որ «խենթենալու» չափ զինով-ցած էր այս նախարարութեան հռչա-կումէն, կարծելով տեսնել անոր մէջ իր ազգային պատկանելիութեան ու հայ-րենական կառչածութեան պետական ինքնութիւն մը, շուտով ինքզինք գտաւ լուրջ հարցադրումներու դիմաց։

«Հայաստան-սփիւռք համագոր-ծակցութեան զարգացման հայեցա-կարգ»ը, գոր հրատարակեց Հայաս-տանի սփիւռքի նորակազմ նախարա-րութիւնը, դժբախտաբար **գիտական եւ առարկայական** լուրջ ուսումնասի-րութեան համապարփակ նիւթ չդար-ձաւ, եթէ բացառենք կարգ մը հրա-պարակագրական արծարծումներն ու հրապարակային քննարկումները, որոնք նկատուեցան, մեղմ արտայայ-տութեամբ. «անցողակի»։

Մեր առաջին վերապահութիւնը կ'երթայ այս հայեցակարգի մատուց-ման ձեւին, որ պատրաստուեցաւ **զուտ հայաստանեան չափանիշնե-րով**, ուր սփիւռքի տեսակետը առ-նուազն նկատի առնուած չէր, հոգ չէ թէ անոր բովանդակութիւնը լրիւ ըլլար սփիւռքեան, սակայն՝ պետականու-թեան ակնոցով եւ արժեկշիռով։

Մենք՝ սփիւռքահայեցե՛ք, երբ մենք չենք յաւակնիլ սփիւռքը ճանցած ըլ-լալ (նոյնիսկ մեր հարեւան անմիջա-կան գաղութները), հետաքրքրական է, որ այս նախարարութիւնը եւ անոր նախագահուիին (որուն կարողութիւ-նները կասկածի տակ չեն առնուի, սակայն, ոչ այս պարագային), առանց սփիւռքի առաջնորդող կազմակեր-պութիւններուն ու փորձագետներուն հետ շփուելու կամ խորհրդակցելու, ինչպէ՛ս կը շարադրեն հայեցակարգ մը։

Յետոյ՝ կարելի՞ է գիտնալ, թէ այս հայեցակարգի աղբիւրները ուրկե՞ն են, ի՞նչ արձանագրութիւններէ գտուած է, ո՞վ (կամ ո՞վքեր) եղած է առաջնոր-դը կամ յուշողը եւ ինչպիսի՞ արժեչա-փերու վրայ հիմնուելով խմբագրուած է այն։

Ուրիշ կարելոր կետ մըն է այն հան-գամանքը, որ սփիւռքի նախարարու-թիւնը վստահաբար իրազեկ դարձած է այն կարգ մը հրապարակումներէն, որոնք անդրադարձած են այս հայե-ցակարգին (օրինակ՝ Մեծի Տանն Կի-լիկիոյ կաթողիկոսարանին մէջ կազ-մակերպուած մէկ քննարկումը), սա-կայն ի՞նչ ըրած է այս առնչութեամբ, պատասխանա՞ծ է, լուսաբանա՞ծ, յստակացուցա՞ծ, թէ՞ սովորաժողական գնացքին մէջ նետուելով գանուք՝ կը շարունակէ սփիւռքի զգացարկուն-հայ-րենասիրական նախարարութիւն մը մնալ։

Եթէ որոշակի տարողութեամբ կամ հեղինակութեամբ կառոյցներէ հնչած թեր կամ դէմ, դրական կամ ժխտա-կան, լաւատեսական կամ յոռետեսա-կան արտայայտութիւններն ու դիրքո-

րոշումները կը մնան **անարձագանգ** յիշեալ նախարարութեան ղեկավարու-թենէն (զէթ մենք եւ մեզի նման շատեր կ'անգիտանան զայն), ինչ որ ո՛չ մէկ ձեռով արդարանալի եւ ներելի է, ապա **անհատական** նախաձեռնութիւններու ու միջամտութիւններու տեսակետները, թերեւս զգոցներու մէջ կը նետուին, անաւանդ երբ հոն արձանագրուին մանաւանդ երբ հոն արձանագրուին արդար դիտողութիւններ, տեղին նկա-տողութիւններ ու շինիչ քննադատու-թիւններ, հեռու՝ տափակ հաճոյախօ-սութիւններ ու ճապաղ զգացականու-թիւններ։

Յամենայն դէպս, ինչո՞ւ մեր այս արագ ու թուցիկ ակնարկը (թէեւ պի-տի չվարանիք շուտով աւելի խոր ար-տայայտուելու այդ մասին), շատ պարզ, ուրիշներ համաձայնին թէ ոչ, մենք հոս ալ կը տեսնենք «հասկացո-ղութիւն» մը Հայաստան-Թուրքիա փոր-թոգուլային կապակցութեան ծիրին մէջ, որ քնաւ թափանցիկ ըլլալէ չի դադիր, ոչ ալ՝ բողբարկուած։

Այնքան աւտեն որ Հայաստան-Թուրքիա փորթոգուլային թուղթը, փաս-տաթուղթը թէ արձանագրաթուղթը, իր մէջ կը պարունակէ **նախապայմաննե-րու ուրուականներ**, ինչո՞ւ՝ պիտի չկար-ծել, որ սփիւռքի այս նախարարութիւն-ները հոն ալ տեղ մը, սպրդած են, տե-ղակայուած, անշուշտ, իրենց համա-պատասխան հետեւանքներով։

Ծայրայեղութիւն է այս վարկածը, երեւակայածի՞ն է այս մէկը, այլեւս մեկնաբանութեան հարց է, որ կը մնայ համոզում, երբ կը տեսնենք այս փոր-թոգուլային արձանագրութեան հապճե-պութիւնը, անհեռաւորութիւնն ու հա-մարաբաւորածութիւնը հայրենի իշխա-նութիւններուն կողմէ, մինչ թրքական իշխանութիւնները, իրենց գալլային խորամանկութեամբ, ինչ որ տեղ ալ՝ ըմբիծաղով, կը հետեւին այս բոլորէն յառաջացած ծխորին ու խառնիժա-ղանքին։

Եթէ Հայաստանի Հանրապետու-թեան սփիւռքի նախարարութիւնը, դառնալով նաեւ **փարաւանը** Հայաս-տանի իշխանութիւններուն «զգաս-տացնող թելադրանքներուն», անուղ-ղակօրէն մաս կազմելով սփիւռքահա-յութեան «հոգեկան-իրաւական» ցնցումներուն. ապա, Թուրքիոյ սփիւռ-քի նախարարութիւնը, խիստ **նախա-գիտակցուած ու կանխամտածուած** ձեռով կը մփտի սփիւռքը տրոհել. այլ-լեւ՝ Հայաստանի ու սփիւռքի միջեւ սեպ խրել։

Շատեր պիտի մտածեն ու հարց տան, թէ Հայաստան-Թուրքիա թղթա-ծարի այս օրակարգը ի՞նչ կապ ունի կամ կրնայ ունենալ մէկ թէ միւս նա-խարարութեան հետ։

Սփիւռքի նախարարուիին՝ Հրանուշ Յակոբեանը, թերեւս չի գիտեր կամ է՛ անողորբարձած, թէ ինչպիսի՞ «կրակէ շապիկ» հազցուցած են իրեն, իսկ եթէ գիտէ, ապա պարտաւոր էր, նախա-գահ Սերժ Սարգսեանին իսկ գիտակ-ցութեամբ, ի սկզբանէ իր նախարա-րութեան հայեցակարգը վերածել **հա-մայն հայութեան ազգային արժանիք-ներուն համագոր վաւերաթուղթի մը՝** պահանջելով Հայաստան-Թուրքիա փորթոգուլային արձանագրութիւնը մշակելն ու խմբագրելն առաջ ունե-նալու տարագիր հայութեան համա-ձայնութիւնը։

Հոս է, որ անոնք սխալեցան։ Գի-տակցաբար թէ ոչ։ Աւելի ճիշդ՝ գիտակ-ցաբար։

Հայաստանի սփիւռքի նախարարու-թիւնը, մեր համենա կարծիքով, **հրա-պարակային առաջին ձախողութիւնը ինչ կրէք։**

Բան մը կարելի՞ է ընել։ Ուշացած է ամէն ինչ, բայց ուշ չէ, եթէ հայ ժողովուրդի ամբողջական իրաւունքները աճուրդի հանուած չեն։

ՊԱՐՈՅՐ ԱՐԱՍԵԱՆ

ՍՈՒՐԻԱ

ՅԱԿՈԲ ՖԱՐՃԵԱՆԻ ԱՍՏՈՒՆԵԻ ԵՐԵՎՈՆ

Քարեն Եփփե ճեմարանի Շրջանաւարտից միութեան թատերական յանձնախումբը, օգտուելով հայրենիքէն ժամանած վաստակաւոր ասմուսըող Յակոբ Ֆաքճեանի ներկայութենէն, վերջերս կազմակերպեց ասմուսըի երեկոյ մը՝ «Լեւոն Շանթ» սրահին մէջ։

Բացման խօսքը կատարեց Նանոր Կարապետեան, որ շեշտեց, թէ մշակոյթը կու տայ ազգային պատկանելիութեան գիտակցութիւն։ Ապա մենակատար Յակոբ Ֆաքճեանի կենսագրական գիծերը ներկայացուց Նայիրի Խաչատուրեան։ Ձեռնարկին իր մասնակցութիւնը բերաւ Նորիկ Մարաշէան, որ դաշնակի վրայ մենկաբանեց հայկական երաժժշտական կտորներու փունջ մը։

Օրուան մենակատարը ներկայացուց մեր տիտաններէ՝ Պարոյր Սեւակեան, Սիամանթոյն, Վահան Թեքեանեւ եւ այլ բանաստեղծներու գործերէ նմուշներ։ Յայտնեց, որ Զրիստափոր Միքայէլեան երաժշտական յատուկ ձեւաւորումով ընկերակցեցաւ բոլոր կտորներուն։

ԹԵՐՐԱՆ

ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՕՐՈՒՄՆ ԱՌԻԹՈՎ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

16 հոկտեմբերին իրանահայ գրողներու միութեան կեդրոնատեղիին մէջ տեղի ունեցաւ Զայ մշակոյթի օրուան նուիրուած հանդիպում։

Միութեան նախագահ, բանաստեղծ Վարակ բարի գալուստ մաղթեց ներկաներուն եւ խօսեցաւ միութեան ապագայ ծրագիրներուն մասին։

Այնուհետեւ ելոյթ ունեցաւ Իրանի Ազատ համալսարանի հայերենագիտական ամպիոնի տնօրէն դոկտ. Անդրանիկ Սիմոնեան, որ անդրադարձաւ Մեսրոպ Մաշտոցի միջոցով հայերէն գիրերու գիւտին եւ խաորդող ժամանակաշրջանին. գիրերու գիւտի դրդապատճառներուն. անոր արդիւնքներուն. նաեւ՝ հայ գիրերու առանձնապատկութիւններուն. Ապա Զլարա Աբուլեան կարողաց այդ գործընթացին վերաբերող կարգ մը ուսումնասիրական գրուկներ։

Հանդիպման երկրորդ բաժինով բեմ հրաւիրուեցաւ Գերմանիայէն հիւրաբար Թեհրան գտնուող մտաւորական Զամօ Պետրոսեան, որ լայն բացատրութիւններ տուաւ Զայոց ցեղասպանութեան եւ հայ ժողովուրդի գերմանացի ու աստրիացի բարեկամներ՝ Եոհանսէս Լեփսիւսի, Արմին Վակների եւ Ֆրանց Վերֆէի վերաբերեալ ունեցած իր արխիւներուն, Զայաստանի եւ Գերմանիոյ մէջ իր տարած հայանպաստ աշխատանքներուն եւ հեղինակած աշխատասիրութիւններուն մասին։

ԹԱՒԻԻԶ

ՀԱՅ ՄՇԱԿՈՅԹԻ ՕՐԸ

10 հոկտեմբերին Թաւրիզի հայոց ազգային վարժարանին մէջ լեզուեցաւ Զայ մշակոյթի օրը։ Վարժարանի տեսչուհի Արմինէ Վահրամեան ողջուեց համախմբուած աշակերտները, շնորհաւորեց Զայ մշակոյթի օրը եւ անդրադարձաւ Ս. Մեսրոպ Մաշտոցի կատարած սրբազան գործին՝ հայոց գիրերու գիւտին, հայ գրականութեան զարգացման եւ թարգմանիչ վարդապետներուն կատարած մեծ աշխատանքին։ Ան յորդորեց աշակերտները՝ սիրել եւ անադարտ պահել մայրենի լեզուն, լաւ տրվիլ մեր գրականութիւնը, որոնք մեր ժողովուրդի գոյատեւման կարեւորագոյն կռուաններէն կը համարուին։

Գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայտագիր։ Այնուհետեւ աշակերտները ուղղուեցան դէպի Ս. Սարգիս եկեղեցի, ուր իրենց միացան ԶՕՄ-ի «Ծերունի Գասպարեան» մանկապարտեզ-նախակրթարանի աշակերտները եւ ուսուցչուիինները։ Ս. Սարգիս եկեղեցւոյ մէջ Թաւրիզի ծխատեր Ներսէս քնյ. Պասիլեան կատարեց ժամերգութիւն։

Զայ մշակոյթի օրուան եւ հայ ուսուցիչներու մեծարման առիթով Ատրպատականի հայոց թեմի առաջնորդ Նշան եպս. Թոփուգեան հայոց ազգային դպրոցի տեսչուհին, հայ ուսուցիչները եւ ԶՕՄ-ի «Ծերունի Գասպարեան» մանկապարտեզ-նախակրթարանի ուսուցիչները պարգեւատրեց «Զրիստոնեական ուսուցմունք Զայոց առաքելական եկեղեցւոյ» գիրքով։

ԶՈՒԷՅԹ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԹՈՒՐԷՍԻ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

ԺՈՂՈՎԱՐՄԱՆ ԲՈՂՈՔԻ ՀԱՐԱՔ՝ ԸՈՒԷՅԹԻ ՄԵՋ

9 հոկտեմբեր 2009-ին, երէկոյեան ժամը 8:00ին, Ըուլթիթի Սրբոց Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ տեղի ունեցաւ Զայաստան - Թուրքիա արձանագրութիւններուն մասին ժողովրդաշին բողոքի հաւաք՝ հովանաւորութեամբ թեմի կաթողիկոսական փոխանորդ Կորին արք. Պապանի եւ կազմակերպութեամբ Ըուլթիթի Զայ դատի յանձնախումբի։

Հաւաքը բաց յայտարարեց յանձնախումբի անդամ Դալար Գալեմբեարեան։ Ան իր

բացման խօսքին մէջ անդրադարձաւ ամօթալի արձանագրութիւններուն ստորագրման։

Հաւաքի ընթացքին առաջին խօսք առնողն էր Ըուլթիթի եւ Արաբական ծոցի երկիրներու Թեմական խորհուրդի անդամ եւ Զայ դատի յանձնախումբի անդամ Պօղոս Մարտիրոսեան։ Ան իր ելոյթին ընթացքին բաւական ընդարձակ տեղեկութիւնս փոխանցեց հայթորքական յարաբերութիւններուն մասին, պատմական ակնարկներով ներկայացուց յարաբերութիւններու զգարգացման հանգըրւանները։ Պ. Մարտիրոսեան իր խօսքին մէջ ըսաւ. «Խորքին մէջ արձանագրութիւնները կը ներառեն ո՛չ թէ Թուրքիոյ կողմէ առաջադըրւած քանի մը նախապայման, այլ՝ բազմաթիւ նախապայմաններ, որոնց կարգին է պատմաբաններու յանձնաժողովի կազմութիւնը, որով կը չէզոքանան Ցեղասպանութեան ճանաչման, դատապարտման եւ հետեւանքներու յաղթահարման խնդիրները. հոն կայ Կարսի պայմանագրի հաստատումը, եւ ոչ միայն Կարսի, այլ Լոզանի դաշնագրի ստուերին տակ ըլլալը»։

Ապա իր ընդվզումն ու բողոքը արտայայտեց իր Ռ՛Զ-ով։

Սոյն հաւաքին իր մասնակցութիւնը բերաւ նաեւ Արաբական ծոցի երկիրներու Թեմական խորհուրդի անդամ Յարութ Պետեբեան, որ ներկայացուց իր տպաւորութիւնները Զայաստանի Զանրապետութեան նախագահի համահայկական ուղեւորութեան Պէյրութի մէջ կայացած հանդիպումի ընթացքին։

Ան զեկոյցի ընթացքին կարդաց իր արտասանած խօսքը՝ ուղղուած Զայաստանի Զանրապետութեան նախագահին եւ պատասխանեց հանրութեան լուսաբանական հարցումներուն։

Յիշեք նաեւ, որ հաւաքի ընթացքին ցուցադրուեցան ամփոփ տեսանիւթեր՝ ԶՅԴ Բիւրոյի ներկայացուցիչ Զրանդ Մարգարեանի՝ լրագրողներու հետ հանդիպումէն, լիբանանահայութեան բողոքի ցոյցերէն, Զայաստանի Զանրապետութեան նախագահի համահայկական ուղեւորութեան Պէյրութի մէջ կայացած հանդիպումէն, Զայաստանի Զանրապետութեան Ազգային ժողովի Նիստերու ընթացքին ելոյթ ունեցող երեսփոխաններու ըննադատական ելոյթներէն։

Աւարտին խօսք առաւ Ըուլթիթի եւ Արաբա-

կան ծոցի երկիրներու թեմի կաթողիկոսական փոխանորդ Կորին արք. Պապեան, որ իր խօսքին մէջ ընդգծեց՝ « Ի տես Զայաստանի կառավարութեան կողմէ ցուցաբերուած գիշումի վտանգաւոր քաղաքականութեան, հայ ժողովուրդի արդար իրաւունքներու ոտնահարման, Արեւմտեան Զայաստանի մեր հողային պահանջատիրութենէն հրաժարելու իրողութեան, մենք մեր բողոքը կը ներկայացընեցը ու պիտի շարունակենք բարձրածայն անադակել՝ Ռ՛Զ- Ռ՛Զ- Ռ՛Զ»։ Ապա շեշտեց՝ «Մեր խոր համոզումն է, որ հայ ժողովուրդին պարտադրուող այս փաստաթուղթի ընդունումն ու գործադրութիւնը իր աղետալի հետեւանքները պիտի ունենայ հայ ժողովուրդի միասնականութեան եւ մեր իրաւունքներու ձեռքբերման համար՝ թե՛ օրինական եւ թե՛ գործնական գետնի վրայ, եթէ չուսուով չկասեցուի»։

Խօսքի աւարտին ան ըսաւ. «Չընկրկինք, ընդվզինք ու տէր կանգնինք մեր պապենական իրաւունքներուն»։

Հաւաքը աւարտած էր, բայց մեր պայքարը դեռ կը շարունակուի։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄՇԱԿՈՅԹԻՆ ՆՈՒԻՐՈՒՄԾ ԵՐԵՎՈՆ

Վերջերս յունական Նեա միմնիք քաղաքի պուրակին մէջ տեղի ունեցաւ հայկական մշակոյթին նուիրուած երեկոյ, որ աւանդաբար կ'իրագործուի Նեա միմնիի քաղաքապետութեան կազմակերպած «Իոնիքես Եորթես» փառատօնի ծիրին մէջ։

Ձեռնարկը կազմակերպուեցաւ ԶՅԴ Աթենքի կոմիտէին եւ Զամագայինի Շրջանային վարչութեան համագործակցութեամբ։

Օրուան նախագահ Յակոբ Կարապետեան բարի գալուստի իր խօսքին մէջ անդրադարձաւ տարիներու ընթացքին Նեա միմնիի քաղաքապետութեան եւ հայկական գաղութին միջեւ իրագործուած սերտ յարաբերութեան։ Նախագահը շնորհապալութիւն յայտնեց Նեա միմնիի քաղաքապետութեան անկեղծ համագործակցութեան եւ անոր ըոյր քաղաք Սիսիանի հանդէպ շարունակաբար ի գործ դրուած ջանքերուն համար։

Ձեռնարկին ընթացքին գործադրուեցաւ նաեւ գեղարուեստական յայտագիր։

Նշենք, որ ձեռնարկին գլուհաճեռ, ներկաները առիթը ունեցան մասնակցելու հայթորքական արձանագրութիւններուն դէմ իրադործուող ստորագրահաւաքի արշաւին։

ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ՄԵԾԱՐԱՆԵԻ ՅԵՐԵՎՈՅԹ՝

Ի ՊՍԻԻՒ ՈԱԲԵԼ ՏԻՆԵԻ

Նախաձեռնութեամբ Սան Ֆրանսիսքոյի Զայ աւետարանական եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիվեր, Ներսէս Պալապանեանի եւ հոգաբարձութեան, կիրակի, 4 հոկտեմբերին, եկեղեցւոյ «Հալաճեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ ճաշկերոյթ-հանդիսութիւն մը՝ յարգելու

յիշատակը հայ ժողովուրդի վերջին նահատակներէն, թուրք ոճրագործներու ձեռքով անարգօրէն սպաննուած «Ակօս» թերթի զխաւոր խմբագիր Զրանդ Տինքի։ Այս առիթով մասնաւորաբար Պոլիսէն հրաւիրուած էր Զրանդ Տինքի կինը՝ Ռաքել Տինք, յայտնելու իր խօսքը։

Ողջոյնի խօսքերով հանդիսութեան բացումը կատարեց վեր. Ներսէս Պալապանեան։ Ան հանգամանօրէն անդրադառնալով Զրանդ Տինքի կեանքին ու գործին՝ նկատել տուաւ, որ շատեր լսած են Զրանդ Տինքի խօսքերը եւ անձամբ ծանօթացած են իրեն։ Ան յայտնեց, որ Թուրքիոյ մէջ Զայոց ցեղասպանութեան մասին գրելը կամ խօսիլը իր գինը ուներ, եւ Զրանդ Տինք դժբախտաբար վճարեց այդ գինը եւ 19 յունուար 2007-ին ոճրագործ ձեռքեր լռեցուցին Զրանդին ծայնը, սակայն չկրցան լռեցնել անոր պատգամը։ Անդրադառնալով Ռաքել Տինքին՝ ան նկատել տուաւ, որ Ռաքել հաւատքի կին է եւ արդարութեան քահն, զոր Զրանդ վառած էր, փոխանցուած է Ռաքելին։

Ձեռնարկի ընթացքին ցուցադրուեցաւ շուրջ 20 վայրկեան տեւողութեամբ տեսաերիզ մը, ուր ներկայացուած էին յուզիչ տեսարաններ՝ Հ. Տինքի մանկութեան օրերէն մինչեւ պատանեկութիւնն ու երիտասարդութիւն, ապա անոր աշխատանքները խմբագրատան մէջ ու իր տեսակցութիւնները զանազան անձնաւորութիւններու հետ։

Այնուհետեւ առիթը տրուեցաւ Ռ. Տինքի՝ փոխանցելու իր սրտին խօսքը։ Ան պատմական ակնարկ մը ըրաւ իր մանկութեան մասին, ապա անդրադարձաւ Զրանդի սպանութեան գոյժին։ Ինչ կը վերաբերի դատական հարցին, Ռաքել Տինք յայտնեց, թէ եղածը կատակերգական թատրոն մըն էր՝ անլցնելով, որ այդ դատը իրենք չէին ուզած, այլ՝ կառավարութիւնը, իբր թէ անարդարութեան դէմ պայքարելու համար։ Ապա ան ամփոփ կէտերու մէջ ներկայացուց Զրանդ Տինքի կենսագրականը։

Ձեռնարկի աւարտին յուշանուէր մը յանձնուեցաւ Ռ. Տինքի՝ հայ աւետարանական Գողգոթա եկեղեցւոյ կողմէ, ձեռամբ հոգաբարձութեան ատենապետ Նորայր Սինասեանի։

ՈԱԲԵԼ ՏԻՆԵ Կ'ԱՅՅԵԼԷ

«ՀԱՐԻԻ ԶԵԵԱՆ» ԿԱՐԺԱՐԱՆԸ

Ֆրեզնօ իր այցելութեան ընթացքին, Ռաքել Տինք այցելեց նաեւ «Հարլի Զեեան» վարժարան՝ ընկերակցութեամբ Առաջին հայ երիկան եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ պատուելի Մկրտիչ Մելքոնեանի։

Աշակերտութեան առջեւ ունեցած իր ելոյթին ընթացքին Ռաքել Տինք տեղեկութիւններ փոխանցեց Զրանդ Տինքի եւ Թուրքիոյ հայութեան մասին՝ միաժամանակ շեշտելով հայեցի դաստիարակութեան կարեւորութիւնը։

Վարժարանի հայրերէն ու խախկական մշակոյթի դասատու Մարալ Մարգարեան ներկայացուց օրուան հիւրը եւ իիշեցուց, թէ Զրանդ Տինք անվախօրէն իր կարծիքը արտայայտած էր իր թերթին ընդմէջէն։

Իր կէցութեան ընթացքին Ռաքել Տինք երկու առիթներով ելոյթներ ունեցաւ Առաջին հայ երիցական եկեղեցւոյ մէջ, ուր նաեւ ցուցադրուեցաւ Զրանդ Տինքի նուիրուած վաւերագրական շարժապատկեր մը։

«ԱՍՊԱՐԵԶ»Ի 101-ՐԴ ՏԱՐԵԴԱՐԹԻՆ

ԱՌԻԹՎ ՄԱՐՍ. ՇԱՆՇԱՆՈՎ ԿԸ ՊՍՏՈՒԷ ԵՐՎՈՒ ԽՍՐԱԳԻՐՆԵՐ

Կիրակի, 11 հոկտեմբերին, Մոնթալէլլոյի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ «Բաղրամեան» սրահին մէջ տեղի ունեցաւ «Ասպարեզ» օրաթերթի 101-րդ տարեդարձի տօնակատարութիւնը, որուն ամենէն կարեւոր դրուագը եղաւ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. վեհափառ հայրապետին կողմէ թերթի երկու նախկին խմբագիրներէ՝ Զրիստափոր Բագրատունին եւ Վահիկ

Գիւրջեանը (յետ մահու) Ս. Մեսրոպ Մաշտոց շքանշանով պարգեւատրելու արարողութիւնը։

Կազմակերպիչ յանձնախումբին անունով Զուրի Ֆըրնզգեան, բարի գալուստ մաղթելէ ետք ներկաներուն, բեմ հրաւիրեց օրուան հանդիսավար Մանուկ Մերայտարեանը, որ շեշտեց, թէ 101 տարեկան երիտասարդի՝ «Ասպարեզ»ի տարեդարձի տօնակատարութիւնը կու զար Խայ ժողովուրդի համար բախտորոշ օրուան մը յաջորդելու, սակայն մեր դիմադրականութեան գաղտնիքներէն մէկն ալ այսպիսի դժուարութիւններու դիմանալու մէջ կը գտնուի, որուն շնորհիւ կարող կ'ըլլանք նման պայմաններու մէջ իսկ այսպիսի կարեւոր իրադարձութիւններ պատշաճ ձեւով նշելու։

Ձեռնարկի ընթացքին ցուցադրուեցաւ Վիգէն Զայոյեանի կողմէ պատրաստուած տեսաերիզ մը, ուր կը ներկայացուէր «Ասպարեզ»ի գործունեութեան զանազան փուլերը՝ սկսելով Ֆրեզնոյի մէջ հիմնադրութեան օրերէն մինչեւ Լոս Անճելըս փոխադրութիւնը, ապա՝ Կլետիլլի կազմագրաւումը եւ վերջապէս կայանումը Փոքրիկ Զայաստանի մէջ։

Ապա հանդիսավարը ներկայացուց կազմակերպող յանձնախումբին կողմէ նախաձեռնուած «Ասպարեզ»ի «Տարուան լաւագոյն բարեկամ» մրցանակը, որուն առաջին արժանաւոր ստացողը եղաւ «Ասպարեզ»ի շէնքին բարերար Սագօ Մարտիրոսեան։

Թերթի բազմամեայ հովանաւոր Գունտաքճեան յայտարարեց, որ Սան Ֆրանսիսքոյէն ազգային բարերար Զերի Խաչատուրեան 10 հազար տոլար կը նուիրէ «Ասպարեզ»ին՝ այս օրուան առիթով։

Երեկոյի ընթացքին գործադրուեցաւ գեղարուեստական յայտագիր։

Օրուան զխաւոր բանախօս, «Դրօշակ»ի բազմամեայ խմբագիր, հրապարակագիր Նազարեթ Պերպէրեան նկատել տուաւ, որ «Ասպարեզ» թերթը իր անունէն նախ պէտք է ճանչնալ. հայերենով «Ասպարեզ»ը մրցադաշտն է, մրցապայքարի բեմահարթակն է, մարդկային, ֆիզիքական, հոգեմտաւոր կարողութիւններու հանդիսադրման, ցուցադրման պայքարի վայրն է։ Իբրեւ թերթի վերջին քառասուն տարիներու կտրած ճանապարհի հետեւորդ՝ իր անձնական տպաւորութիւններն ու տեսակետները փոխանցեց ներկաներուն։ Ան հաստատեց, թէ «Ասպարեզ»ը հայ մամուլի ընտանիքին մէջ իր անունին արժանաւորապէս տըր կանգնեցաւ եւ ինքնահաստատման պայքարը յաղթանակով պսակեց։ «Ասպարեզ»ի նուաճումներէն մէկը Պերպէրեան նկատեց այն երեւոյթը, որ թերթը, ժամանակին հետ քայլ պահելով, զանգուածային թերթ ըլլալով հանդերձ, իր Էուրեան հատարումը մնալով՝ մեր արմատներէն եկող պատգամ խորագատօրէն կրցաւ փոխանցել լայն հասարակութեան։

ԶՅԴ Արեւմտեան Ամերիկայի Կեդրոնական կոմիտէի անդամ Սեդօ Պոյաճեան փոխանցեց ԿԿ-ի պատգամը՝ այս տօնակատարութեան առիթով։

Թեմի առաջնորդ Մուշեղ արք. Մարտիրոսեան խօսք առնելով՝ նախ անդրադարձաւ նախորդ շաբաթավերջի նշանակալի իրադարձութեանց, ապա նշեց, որ այս օրը Թարգմանչաց օրն էր, հայ մշակոյթի տօնն էր։ Ան շեշտեց, որ ուրախութեամբ պէտք է ողջունել «Ասպարեզ»ի 101-րդ տարեդարձը Թարգմանչաց օրուան շաբաթավերջին։ Առաջնորդ սրբազանը յատկապէս գնահատեց «Ասպարեզ»ը, որ իր առաքելութիւնը կը կատարէ նուիրումով եւ կը ջանայ ընդառաջել թե՛ արեւելահայ եւ թե՛ արեւմտահայ ընթերցողներու կարիքներուն։ Ան նաեւ ներկաներուն փոխանցեց Արամ Ա. վեհափառի գնահատանքի խօսքը՝ «Ասպարե

ՀԱՅԸ ՍՈՒՐԲ ՀՈՂ ՈՒՆԻ՞ (ԽՈՐՀՐԴԱԾՈՒԹԻՒՆՆԵՐ) Ե.

Մինչ դարակակալ ոսոխը, հայատեաց եւ բարբարոսութեամբ յագեցած թշնամի թուրքը օրն ի բուն կը ժպրհի իր «բարիդրացիական» մոլուցքը աշխարհին սեփականութիւնը դարձնել, անդին, հայ քաղաքական մտքի բարձրագոյն արտայայտութիւնը՝ պետական համակարգը, անայլալ կը դեգերի հայ ժողովուրդի հազարամեայ պատմութեան եւ սուրբ հողերու քարտեսին վրայ։

Իրոք, թրքական պետական հովանաւորեալ քարոզչամիջոցներն ու դիւանագիտական կարգ ու սարքերը, գրեթե ամէնօրեայ դրութեամբ եւ նպատակաւորղուած կերպով կը տանին հակահայ այնպիսի արշաւներ, որոնց իւրաքանչիւրին մատակնշումն անգամ բաւարար է խորապէս հաւկնալու թուրքատիպ մերօրեայ վարքագիծերու տարողութիւնը։

Փաստօրէն, թրքական բացայայտ բարոյահոգեբանական թշնամանքներուն դեմ յանդիման, հայ պետական մտածողութիւնը սառնասիրտ ու ինքնագոհ, ժպտերես եւ ապագային հոգեվարք մը կ'ապրի, անշուշտ, քաղաքական դիտաւորեալ վարքագիծի մը նեղ սահմաններու դարպասէն ներս ուրախութեան հառաջանքներ արձակելով։

Մէկ կողմէ առաջադրուած եւ կազմակերպ դիւանագիտական հսկայական ու բազմակողմանի գործունեութիւն է այս, միւս կողմէ՝ տարակուսանք, ամօթխած, քաղաքավարի, բայց ապաշխուրի քաղաքական կեցուածքներու թատերաբեմ բացող։

Թուրքը անվարան կը յայտարարէ Ազրպէյճանի հողերու սրբութիւնը՝ առանց դոյզն չքմեղանքի, իսկ հայ ազգային պետական համակարգի այսպէս ասած վերակացուներ առանց երկմտանքի կը զբօսնուն դատարկւած ասպարեզներու ուրուականին մէջ։

Ո՛ւր պէտք է փնտռել հակասական նման երեւոյթներու բացատրութիւնը։ Ինչպիսի՞ հարցադրումներ հարկ է արձանագրել, ըմբռնելու համար կատարուածը։

Արդեօք մարդկային յարպիժփոխ ծինային «յառաջդիմութեան» պէտք է վերագրել, թե՛ ստրկամիտ հոգիներու արդի արտայայտութեան։

Ռժանակգրեմ ու անցնինք։

Յետագայ մտորումները անհրաժեշտաբար պիտի խորագրեի տարբեր ձեւակերպումով։ Այլ ասած, վերջին շաբաթներուն արձանագրուած հայթօրւքը պետական մակարդակի յարաբերութիւններու մասին լոյսին բերուած խորհրդածութիւններու վերջին բաժինը անուանել։ «Պալիքի ակնկալութեամբ կամ գէթ պատրաստուածութեամբ»։ Այս առաջադրանքով ազգովին շարունակելու ենք ճանապարհը,

սակայն, խոստովանութեամբ մը ամբազրեւք, թե ազգային արժանապատւութիւնը չթողուց պահիկ մը վերանալ, կամ չանդրադառնալ այն խոր վիրաւորանքին, զոր թրքութիւնը իր շարունակէ հնչեցնել ամէն առիթի։

Կրկնութեամբ վկայակոչենք, թե հայ պետական աւագանին, ցաւ ի սիրտ, կը ցուցաբերէ այնպիսի ինքնաժխտողութիւն, անճարակ եւ վատասերած դիւանագիտական ապիկարութիւն, որոնց դիմաց գիտակից հայը կրնայ միայն ափսոսա՛լ, ազնուարիւն հայորդին լլկանք յայտնել կատարուածին, արժանապատիւ ազգայինը իր զայրոյթը բարձրացնել առ երկինք, եւ, այս բոլորին առընթեր, զինուիլ դաժան ու վատոգի իրադրութիւններու դեմ կանգնելու հաւատաւոր յանձնառութեամբ՝ վասն ազգային իտեալներու իրականացման, այո՛, տեսլականին։

Յիշեցնենք։

Ո՛վ պետական այրերու ինքնակոչ համախմբումներ, հայոց պատմութեան իրողութեան կամ ազգային գաղափարախօսական աշխարհահայեացքին երես դարձնելը հեգնանք է գայն կատարողին միայն։ Վանի, Ջաւախքի, Արցախի եւ Նախիջեւանի նկատմամբ գործնապաշտ քաղաքականութիւնը վարելը, միայն անարգանք կը պատճառէ ազգադաւին։ Անձնուրաց եւ հերոսապաշտ ժողովուրդի մը սխրանքը նսեմացնել փորձող ամէն ճիգ անպատուութեամբ կ'անցնի պատմութեան բորբոսած արահետներու մէջէն։

Յիրաւի, պիտի գան ժամանակներ, երբ հայութեամբ լիացած եւ ազատատենչութեամբ հրաբորբ սերունդներ հաշուետուութեան պիտի կանչեն նման անհանդուրժելի արարածներ։

Իսկ ամէնէ եականք եւ բնորոշելին, պարտադրուած ժամանակներու թաւալքին հակոտնեայ, պիտի յառնեն լուսապայծառ անհատականութիւններ՝ նահատակներու կտակին հաւատարիմ, գոռայլո՛ւ վրեժխնդրութեամբ, թէ Արեւմտահայաստանի տարագիր հողին սրբութիւնը կը պահպանուի ազգին խորախորհուրդ ընդերքին մէջ, որուն հիաքանչ ապացոյցը տուաւ Արցախի հերոսական ժողովուրդը՝ նորօրեայ վրիժառուն

Աւարտին.

Ազգային գաղափարայնութիւնը լոկ կարգախօսերու վերածելու ամէն նկրտում ձախողութեան վիճակուած է։

Արդարեւ, այդ գաղափարախօսութեան ակունքը կը սնանի հայ ժողովուրդի ակունք հողերէն։

Անառարկելի են հայ ժողովուրդին սուրբ հողերու իրաւացիութիւնը։

Հատապարտելի՝ անոնց տիրութիւն չընելու բարոյալքուած հոգիներն են։

ՀԱՄԲԻԿ ՊԻԼԱԼԵԱՆ

ՅԱԻԵՐԺ ՓԱՌՔ ԱՐՅԱԽԻ ՀԵՐՈՄՆԵՐԻՆ

Արուեստագիտութեան դոկտոր, ճանաչուած մշակութային գործիչ Թամար Յովհաննիսեանի նախաձեռնութեամբ երէկ երեւանի Ա. Խահակեանի անուան կենտրոնական գրադարանի լեփլեցուն սրահում տեղի ունեցաւ Գրիգոր Ջանիկեանի «Յաղթագնէները» գրքի շնորհահանդէսը։ Առաջին անգամ չէ, որ Թամար Յովհաննիսեանի նախաձեռնութեամբ եւ կազմակերպութեամբ Կենտրոնական գրադարանում, ուր նա վարում է մշակութային միջոցառումների կազմակերպչի պաշտօնը, տեղի է ունենում նաեւ ուշագրաւ գրական միջոցառումներ։ Սակայն յիշեալ միջոցառման նիւթն առաւելապէս հարազատ Եր Թամար Յովհաննիսեանին։ Թամար Յովհաննիսեանը այն արուեստագէտ մտաւորականներից է, որ արախեան շարժման առաջին իսկ օրերից Երեւանի Կոմիտասի անուան պետական երաժշտանոցում ստեղծեց (փորՖետեր Արմէն Բուդաղեանի հետ) Արցախին օգնութեան մասնաճիւղ, կազմակերպեց արտահերթ ուղղաթիռային չուերթներ Հարարաղ, այդ օգնութիւնը տեղափոխելու համար։ Թամար Յովհաննիսեանը նաեւ մի շարք արուեստագետների հետ 1988-ից ի վեր բազմիցս եղել է Արցախում, մշակութային-հասարակական հանդիպումներ ունեցել Ստեփանակերտի, Մարտակերտի, Մարտունու դպրոցներում, հիւանդանոցներում, զորարկելով։ Թամար Յովհաննիսեանի գիտական ակնբերւ աշխատանքները մէկի նիւթն է։ «Արցախեան ազատագրական պատերազմի (1988-1994 թթ.) արտացոլումը մշակոյթի մէջ»։ Այդ աշխատութիւնը ստուար մաս է կազմել 2004-ին Հայաստանում լոյս տեսած «Հարաբառդեան ազատագրման պատերազմ» հանրագիտարանային հատորի մէջ։ Թամար Յովհաննիսեանը նաեւ բազմիցս անդրադարձել է դարաբաղեան նիւթին Հայաստանի, սփիւռքի եւ ԼՂՀ մամուլում։ Ի գնահատանք այդ ամէ-

նի՝ Թամար Յովհաննիսեանը ԼՂՀ «Արցախի կանայք» կազմակերպութեան պատուոյ անդամ է։ Եւ ահա նրա մտայողացմամբ ու կազմակերպութեամբ, Արցախի հերոսամարտիկների մասին գրքի շնորհահանդէսը իր վրայ բեւեռեց լայն հանրութեան ուշադրութիւնը՝ դառնալով օրուայ կարեւոր մշակութային-քաղաքական իրադարձութիւն։

Գրիգոր Ջանիկեանի անունը յայտնի է Հայաստանի եւ սփիւռքի ընթերցողին։ Ճանաչուած հրապարակագիր մի շարք գրքերի հեղինակ է, ինչպէս նաեւ՝ ֆրանսերէնից արած գրական երկերի փայլուն թարգմանիչ։ Տարիների ընթացքում նա արժանացել է տարբեր մրցանակների եւ շքանշանների, իսկ վերջերս՝ «Կազգէն Սարգսեան» շքանշանին։ Արցախի ազատագրական պայքարը նրա ստեղծագործութեան հիմնական եւ կարեւոր նիւթերից մէկն է։ Օրերս Երեւանի պետական համալսարանում տեղի ունեցաւ Գ. Ջանիկեանի՝ Արցախի հերոսներին նուիրուած մէկ այլ գրքի՝ «Եռաբլուր»ի շնորհահանդէսը։ Հայաստանի Գրողների միութեան նախագահ Լեւոն Անանեանը մեծապէս արժեւորեց այդ հատորի ստեղծումը՝ նշելով, որ փաստավաւերագրական շարադրանքն այստեղ բարձրացուած է գեղարուեստական մակարդակի։ Իսկ խնդրոյ նիւթը՝ «Յաղթագնէներ» գրքի առանձնալատկութիւնն այն է, որ այն նուիրուած է նաեւ Արցախի կռիւների բովից անցած եւ ռազմի դաշտից վերադարձած հերոսներին։ Նրանք են՝ Սպարտակ Մաթթուսեան, Անահիտ Մարտիրոսեան, Ֆելիքս Բուրմանը եւ այլոք։

Գրքի շնորհահանդէսին ելոյթ ունեցան գրող, Հայաստանի մշակոյթի

ՀՐԱՅՐ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ

Շաբ.ը՝ էջ 9

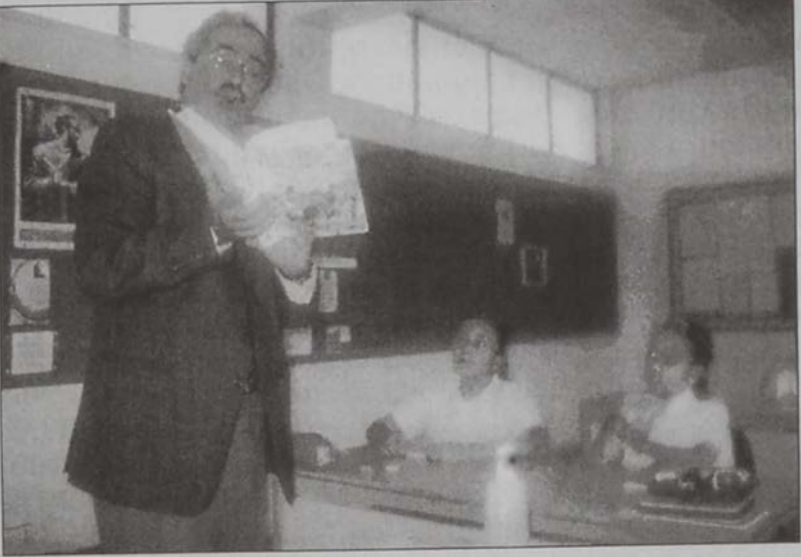
ՀՄՍԱԶԳԱՅԻՆԻ «Բ. ԿԱՆԱԶԵԱՆ» ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԶՈՒԵԾ

ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄՆԵՐ ՄՈՌՑՈՒԱԾ ԱՐԺԷՔՆԵՐՈՒ ՅԱՅՏՆԱԲԵՐՈՒՄ

Անակնկալ հրաւեր մըն էր Համագգայինի «Բ. Կանաչեան» երաժշտական քոլեճի տնօրէնութեան նախաձեռնութիւնը, մամուլով տրուած ծանուցումը, որ կը վերաբերէր լիբանանահայ վաստակաշատ եւ արժանաւոր երաժիշտ, շեփորահար (թրոմփեթ) ու երգիչ, երաժշտութեան ուսուցիչ եւ նուագախումբի խմբավար Սարգիս Թոփալեանի։

Ներկայ եղանք ուրբաթ, 23 հոկտեմբեր 2009-ի երեկոյեան, Համագգայինի «Գ. եւ Հ. Արմէնեան»

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆԸ ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅԻ ՀԻՄՔԸ

Հոկտեմբեր ամիսը հայկական օրացոյցին մէջ կը նշուի իբրեւ մշակոյթի ամիս, իսկ մշակոյթի ամսուան կորիզը անպայմանօրէն կը նկատուի հայերէն գիրերու գիւտը՝ Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոցի, Սահակ Պարթեւի եւ Վռամշապուի թագաւորի նախաձեռնութեամբ։ Հայ եկեղեցին Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոցին անունը եկեղեցական կանոնի եւ ժամերգութեան մէջ կը յիշատակէ փետրուար 19-ին։ Ե. Ե. 406 թուականին հայերէն գիրերու գիւտը եղաանկնիւնադարձաին մեծ իրադարձութիւն՝ զօրացնելուէ անպայմանօրէն տեսալիւն հասնելու հայկական ինքնութիւնը, քրիստոնեական հաւատքը եւ հայ եկեղեցին։

Հայ գիրերու գիւտին տուն տուող պատճառը քրիստոնեական հաւատքի ամրապնդումի հրամայականն էր հայ ժողովուրդի մէջ։ Աստուածաշունչ մատենը հայերէնով ունենալու, կարդալու եւ ապրելու համար անհրաժեշտ էին սեփական տառերը։ Զ.Ե. 434-ին յունարէն բնագիրէն Աստուածաշունչի հայերէն թարգմանութիւնը եկաւ հաստատելու այս պէտքը։ Թարգմանութիւնը, իր լեզուական թծախընդրութեամբ եւ ճարտարութեամբ. կոչուեցաւ «Թագուհի թարգմանութեանց»։ Իսկ առաջին նախադասութիւնը, զոր Մեսրոպ Մաշտոց թարգմանեց Հին կտաւրանի Սողոմոն իմաստունի Առակաց գիրքէն՝ «Իմաստութիւնն ու խրատը գիտնալու համար հանճարին խօսքերը հասկնալու համար...»։ Իմաստութիւնը՝ իր ամբողջական հասկացողութեամբ եւ մշակոյթով, խրատը՝ իր ապրելակերպով, իսկ հանճարը պատմութեան փառքը եւ փորձառութիւնն է։ Բայց որքան իրական են այսօր այս գրաւականները, երբ իբրեւ հայ ժողովուրդ կ'ապրին եւ դեմ յանդիման ենք վճռական եւ բախտորոշ իրաժկանկերու...։

Մեծի Տանն Կիլիկոյ Արամ Ա. կաթողիկոսը 2009 տարին հռչակեց «Երիտասարդութեան տարի»։ Մեկնելով մշակոյթի ամսուան ու երիտասարդական տարուան գոյգ իրականութիւններէն՝ Հրայր եւ դոկտ. Արտա Ճեպճեան ամուր այս առիթով պատանիներու եւ երիտասարդներու Աստուածաշունչի գոյգ հրատարակութիւններէ 100 օրինակ նուիրեց Կիպրոսի հայոց Ազգային առաջնորդարանին։ Աստածաշունչի այս երկու հրատարակութիւնները՝ պատկերազարդ եւ գրուած մտաչելի ու դիրքին լեզուով եւ ոճով, կը նպատակադրեն Աստուծոյ խօսքը ւաելի հեգասահ կերպով փոխանցել հայ նոր սերունդին եւ իրագէկ դարձնել գայն Աստուածաշունչի իրականութեան։ Աստուածաշունչերը յանձնուեցան Վարուժան արք. Հերկեւեանին՝ Կիպրոսի կաթողիկոսական փոխանորդ եւ կիպրահայ թեմի առաջնորդ, եւ որոնք պիտի բաժնուին Կիպրոսի Նարեկ Ազգային վարժարանի շաշկերտութեան եւ Նիկոսիոյ Ազգային առաջնորդարանի կիրակնօրեայ դպրոց յաճախողներուն։

13 հոկտեմբերին Հրայր Ճեպճեան, ընկերակցութեամբ Նիկոսիոյ հայ համայնքի հոգետոր հովիւ Մոմիկ քինլ, Հապէշեանի, այցելեց Նարեկ Ազգային վարժարանի նախակրթարանի դասարաններէն մին։ Հրայր Ճեպճեան խօսեցաւ Թարգմանչացի ոգիին ու անոր պատմական մեծ կարեւորութեան մասին՝ հայ ժողովուրդի կեանքին մէջ։ Աստուածաշունչը բաժնեւէ ետք ան բացատրութիւն տուաւ գիրքին բովանդակութեան մասին՝ խօսելով հրատարակութեան աստուածաշնչական իրականութեան վրայ հիմնուած իւրաքանչիւր պատմութեան մասին։ Նկատի ունենալով, որ Պատանիներուն Աստուածաշունչը կը բաղկանայ 365 պատմութիւններէ. ան քաջաւերեց իւրաքանչիւր պատանի, ամէն օր կարդայ մէկ պատմութիւն եւ մէկ տարուան ընթացքին ամբողջացնէ գիրքին ընթերցումը։

Պատանիներու եւ երիտասարդներու այս երկու Աստուածաշունչերը հրատարակուած են Լիբանանի Աստուածաշունչի ընկերութեան եւ Կիլիկոյ կաթողիկոսարանի (Անթիլիաս) միացեալ գործակցութեամբ։ Աստուածաշունչի ընկերութիւնները, միջազգային եւ միջարանականական կազմակերպութիւն մը ըլլալով, կը գործեն բոլոր եկեղեցիներուն հետ, ներառեալ՝ հայկական բոլոր եկեղեցիները։

Հրայր Ճեպճեանն ընդհանուր քարտուղարն է Աստուածաշունչի ընկերութիւններուն։ Արաքական ծոցի շրջանի աշխատանքային նստավայրը՝ Նիկոսիա, Կիպրոս։ Դոկտ. Արտա Ճեպճեան, որ գրած է պատանիներու Աստուածաշունչին պատմութիւնները, դասախօս է Նիկոսիոյ համալսարանին մէջ՝ մարդասիրական եւ ընկերային գիտութեանց բաժանմունքի մէջ։

Աստուածաշունչը Թարգմանչացի հիմքն է։ Բայց անպայմանօրէն՝ հոգին...։ Եւ արժէ պահել եւ տեւականացնել նոյնինքն այս հոգին։

սրահին մէջ մատուցուած երաժշտական այս ունկնդրութեան՝ մասնակցութեամբ Սարգիս Թոփալեանի եւ ընկերակցութեամբ օրկանիսթ Չաւէն Զիթապճեանի։

Երաժշտական քոլեճի տնօրէն Արմէն Զեչեք բացման խօսքով եւ հակիրճ ծանօթութիւններով ներկայացուց թրոմփեթահար Սարգիս Թոփալեանը, զոր կանտեց երեւոյթ մը՝ երաժշտութեան յատուկ մարդի մը մէջ, շեփորի կատարումով։ Ան յայտնեց, թէ Ս. Թոփալեան վարած է ՀՄԸՄ-ի շեփորախումբը երկար տարիներ՝ իբրեւ նուիրեալ ՀՄԸՄ-ական, դասաւանդած է այս գործիքով նուագելու դասեր, իբրեւ փնտռուած մենակատար իրաւիրուած է երաժշտական նուագախումբերու պատասխանատուներուն կողմէ եւ շրջած է բազմաթիւ երկիրներ՝ միշտ առաջնակարգ մակարդակով ու տպաւորիչ նուագով հմայելով իր ունկնդիրները։ Երաժշտական նուրբ զգացողութեամբ օժտուած Սարգիս Թոփալեան չէ ունեցած մարմաջը հրապարակային ինքնացուցադրութեան։ Իր իւրայատուկ արուեստը զինք բարձրացուցած է, եւ ինք մնացած է իոնարի արուեստագետը՝ սպասելով թերեւս, թէ օր մը կու գայ ժամանակը նոր սերունդին ներկայացնելու այս բացառիկ յատկանիշներով օժտուած շնորհալին։

Արմէն Զեչեք իր այս նախաձեռնութեամբ փաստը տուաւ իր անաչառ եւ արժէքներու հանդէպ ունեցած աչալրջութեան՝ նոր օրերու երաժշտասերներու ծանօթացնելու օրինակելի նուիրումով հայ երաժշտութեան ծառայած այս տաղանդաւոր արւեստագէտը։

Սարգիս Թոփալեան ծնած է Պուրճ Համուտ, իր ուսումն ու դաստիարակութիւնը ստացած է Պուրճ Համուտի դպրոցներուն եւ ՀՄԸՄ-ի դպրոցին մէջ։ Մասնակցած է ազգային եւ միութեանական ձեռնարկներու գեղարուեստական յայտագիրներուն՝ ստեղծելով խանդավառութիւն։

Ուրբաթ երեկոյեան նուագին յայտագիրը կը բաղկանար հայկական եւ միջազգային դասական ընտրուած եղանակներէ, «*ռեթորօ*» երգերէ, որոնք ներկաներուն ականջները շոյեցին անկրկնելի եղանակներ ունկնդրած ըլլալու զգացողութեամբ։

Վարպետ օրկանիսթ-դաշնակահար է Չաւէն Զիթապճեան, իր կարգին «մոռցուած» արժէք մը, որ իբրեւ արհեստավարժ նուագող եղաւ հարազատ ընկերակիցը Ս. Թոփալեանին։ Ներկաները բուռն ծափերով ողջունեցին վաստակաշատ գոյգ երաժիշտները եւ իրենց հարցումները ուղղեցին շեփորի յատկանիշներուն եւ նուագելու հարցերուն առնչուած։

Չեռնարկի աւարտին Արմէն Զեչեք իր շնորհակալութիւնը յայտնեց նուագող արուեստագետներուն եւ ներկաներուն։ Ան յայտնեց, թէ քոլեճի սրահին մէջ յաճախակի պիտի ըլլան նման նախաձեռնութիւններ՝ նոր սերունդին ծանօթացնելու երաժշտութեան

նուիրուած երախտաւորները եւ շնորհալի արուեստագետները։

Երեկոն համարուեցաւ բացառիկ եւ տպաւորիչ։

ՇԱՀԱՆԴՈՒԽՏ

ՀՄԸՄ ԱՆԹԻԼԻԱՍ ՄԱՍՆԱԾԻՒՂԻ ԲԱՆԱԿՈՒՄԸ

ՀՄԸՄ Անթիլիաս մասնաճիւղի 2008-2009 տաբերշանի տարեկան բանակումը տեղի ունեցաւ 6-13 սեպտեմբեր 2009-ին, Տուարի շրջանին մէջ։

Կիրակի, 6 սեպտեմբերի առաւօտեան կանուխ ժամերէն իսկ խանդավառ արիւարեանւշ, երեք-պարմանուիի, ինչպէս նաեւ խմբապետական կազմ՝ հաւաքուած էինք Արաքլեան-ՀՄԸՄ մարզամշակութային համալիրին առջէ։ Տեղաւորեցինք մեր անձնական իրերն ու մթերանոցի գոյքերը պասին եւ բեռնակառքերու վրայ եւ ուղղուեցանք բանակավայր՝ սկստուական խորհուրդին ընկերակցութեամբ։

Հասանք բանակավայր, մեր ռաւնդուն քոյրերն ու եղբայրները անցան վրանները լարելու աշխատանքին, տեղաւորեցին իրենց գոյքերը եւ անցան բանակավայրի իրադարման։ Զիչ մը անդին, խմբապետերն ու իրենց օժանդակները անցած են դրօշակի կայմի կազմութեան աշխատանքին։

ՀԱՐԲՈՒՆ

Հարբուխը նոյնքան հին է, որքան մարդկությունը: Ձմրան անկէ փախուստ տալը գրեթէ անհնարին է: Ահա թէ ի՛նչ կը թելադրեն մեծ մայրիկները անցեալին, երբ իրենց օրերուն խոզակրիփը գոյութիւն չուներ...

ՀԱՌՈՒ ՄՍԱՅԻԹ

Հարբուխի առաջին ազդանշաններուն հետ հաւու մսահիւթ խմելը (ապուրի ձեւին տակ) շատ արագ հանգստութիւն կ'ապահովէ, շնչառական գործարաններու անցքերը կը բանայ եւ կը նպաստէ քիթի հոսքին:

ՍԽՏՈՐ

Հարբուխէ կամ կրիփէ տառապող անձին կռնակը կամ կուրծքը ծեփել կարագով, որուն աւելցուի ծծօնած սխտոր եւ ձեթ:

ԸԱՅԱՆ

Շնորհիւ իր մանրեասպան եւ հականեխիչ յատկութիւններուն՝ քացախը «եօքալիփիւս»ին մրցակիցը կը համարուի շնչառական գործարաններու խցուած անցքերը բանալու իմաստով: Եռացած ջուրի մէջ աւելցուած քացախին շոգին շնչելով՝ անբացատրելի հանգստութիւն կարելի է զգալ:

Այլ հնարք մը. մարմինը շփել զաղջ ջուրի մէջ լուծւած քացախով եւ անմիջապէս անկողին մտնել

ՏԱՆ ՅԱՐԴԱՐԱՆԸ

ՓԱՐԻՉԸ ԵՒ ՆԻՒ ԵՈՐՔԸ ՄԵՐ ՏՈՒՆԵՐՈՒՆ ՄԵՋ

Վերջին տարիներուն *փափիկէ փենի* մէկ այլ տարբերակը նուաճած է տուները: Արդարեւ, մեծ չափի լուսանկարներ եւ գծագրութիւններ կը ծածկեն հիւրասենեակներուն, ննջասենեակներուն եւ միջանցքներուն պատերը:

Իսկ այս տարուան նորոյթը Փարիզն ու Նիւ Եորքը «տուն բերել»ն է: Եթէ դուք ալ փոփոխութիւնը սիրող էք, կ'ուզէք ձեր սենեակներուն խորք եւ տարածութիւն տալ, կրնաք դիմել այս միջոցին:

Կ'ըսեն ձեզի, կրնաք ընտրել բնութեան տեսարաններ կամ երկրաչափական գծագրութիւններ:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՅԱԿԱՆ

ՄԱՄՈԿՐԱՖԻՆ ԿԱՐԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ

Աշխարհի երեսին տարեկան մէկ միլիոն կին ստիւնքի քաղցկեղէ կը տառապի: Ահա թէ ինչո՞ւ 40-ը թեւակոխելէ ետք իւրաքանչիւր կին տարին անգամ մը մամոկրաֆիի քննութեան պէտք է ենթարկուի՝ ժամանակ առաջ հիւանդութեան ախտաճանաչումը կատարելու եւ բուժումի հաւանականութիւնը աւելցընելու համար: Իսկ նկատի առած հիւանդութեան ժառանգական բնոյթը՝ մամոկրաֆիի տարեկան քննութիւն պէտք է կատարեն 35-ը թեւակոխած կիները, եթէ ընտանիքին մէջ պարագաներ կան:

Տեղին է յիշեցնել, որ մամոկրաֆիի պարզ քննութիւն մը 30 առ հարիւրով կրնայ սխալ արդիւնք տալ, բայց թէ անոր ընկերակցի էմ.Ար.Այ.ը, սխալի հաւանականութիւնը 10-ի կ'իջնէ:

6 ԽՈՐՀՈՐԴՆԵՐ՝ ՄՏԻՆՔԻ ԸԱՅԿԵՂՈՒՆ ԳԾՈՎ	4
1 Խուսափիլ ալքոլի եւ ծխախոտի չափազանցուած սպառումէ եւ արտակարգ զիրութենէ:	5 Մարզանք մը կիրարկել ըստ տարիքին եւ առողջական վիճակին:
2 Առաջին յղութիւն մը ունենալ 25 տարեկանէն առաջ:	6 Մանուկրաֆիի տարեկան քննութիւնը կատարել կանխահաս ախտաճանաչումի համար:
3 Նախապատուութիւնը տալ մայրա-	

կան կաթին, այնքան ատեն որ հնարաւորութիւնը կայ:

Մարզանք մը կիրարկել ըստ տարիքին եւ առողջական վիճակին:

5
Մենոփոզի շրջանին խուսափիլ հորմոնային դարմանումներէ:

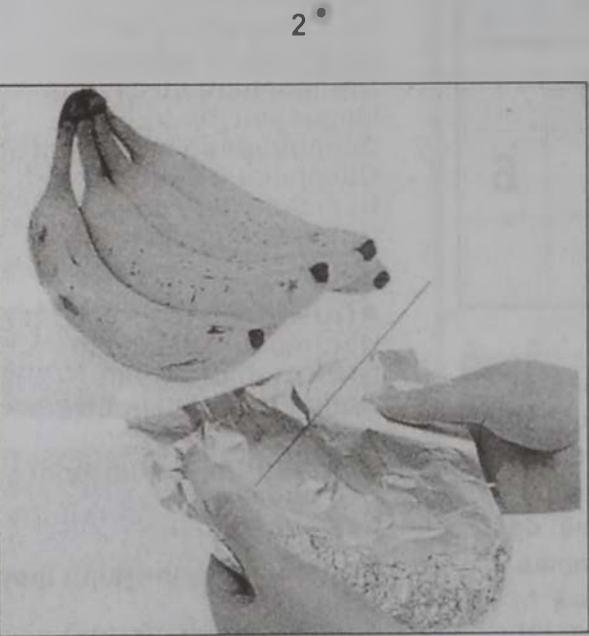
6
Մամոկրաֆիի տարեկան քննութիւնը կատարել կանխահաս ախտաճանաչումի համար:

ՁԵՐ ԱՌՕՐԵԱՆ ԴԻՒՐԱՅՆՈՂ ՀՆԱՐՆԵՐ

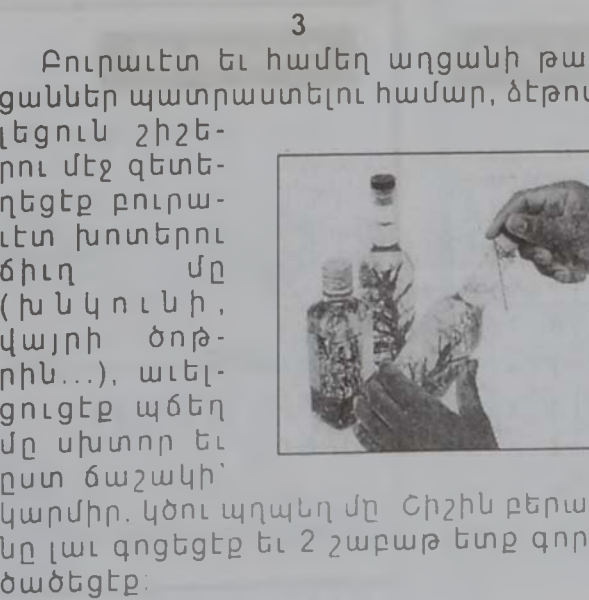
1
Եթէ ձեր դպրոցական զակին գրեւական պիտոյքները շատ են եւ՝ տան մէջ քիչ մը ամէն կողմ ցրուած. զանօք

դասաւորեցէք դգալ-պատառաքաղի դասաւորման վերապահուած կերպընկալէ ամանի մը մէջ, այսպէսով ամէն բան շատ արագ իր տեղը կը գտնէ:

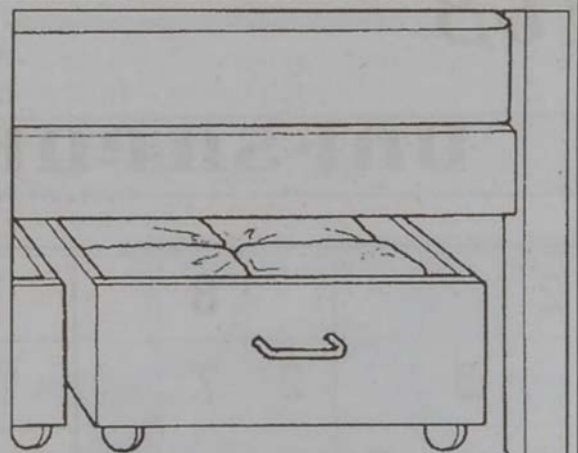

2
Որպէսզի հասուն պանանները աւելի երկար դիմանան եւ շուտով չսեւնան, զանոնք առանձին-առանձին փաթեցէք ալիւմինիոմով թերթի մէջ եւ գետեղեցէք սառնարանը՝ բանջարեղէնի գգրոցին մէջ:

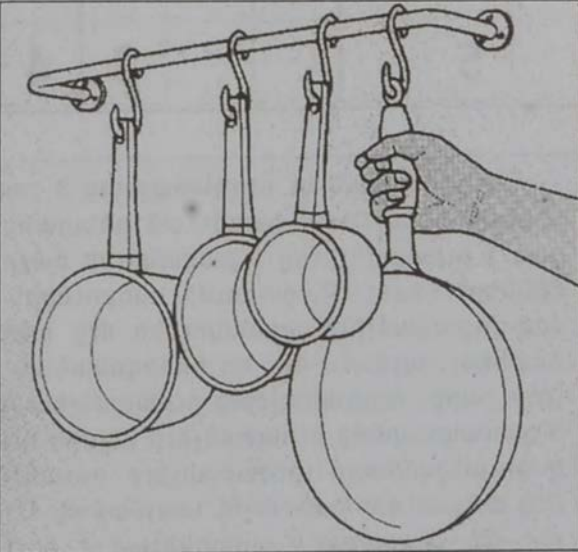
3
Բուրաւետ եւ համեղ աղցանի թացաններ պատրաստելու համար, ձեթով լեցուն շիշերու մէջ գետեղեցէք բուրաւետ խոտերու ծիւղ մը (խնկունի, վայրի ծոթրիւն...), աւելցուցէք պճեղ մը սխտոր եւ ըստ ճաշակի՝ կարմիր. կծու պղպեղ մը. Շիշին բերանը լաւ գոցեցէք եւ 2 շաբաթ ետք գործածեցէք:

4
Եթէ տեղի չգոյութեան պատճառով ննջասենեակին ապրանքներուն մէկ կարեւոր մասը (խաղալիք. կօշիկ. գիր-

քեր եւ այլն...) մէջտեղերը «կը թափառին», առէք ոչ շատ խորունկ մեծ տուփեր, անոնց տակ անիւներ հաստատեցէք, իսկ մէկ կողմն ալ՝ բռնակ մը: Տուփերուն մէջ դասաւորեցէք մէջտեղ մնացած ապրանքները, ապա զանոնք հրեցէք մահճակալին տակ...

5
Կաթսաներն ու տապակները շատ տեղ կը գրաւեն խոհանոցի պահարաններուն մէջ, զանոնք շարելու համար, խոհանոցին պատերէն մէկուն

վրայ հաստատեցէք անձեռոցի կախիչ մը, կախիչին վրայ հաստատեցէք քանի մը կեռ ծայրով օղակ եւ անոնցմէ կախեցէք վերոյիշեալ իրերը:

ԿԵՆՑԱՂԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԵՌԱԽՕՍԻ ԳՈՐԾԱԾՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպէս բքիշայինը, հեռախօսն ալ ունի գործածութեան որոշ կանոններ:

ԱՐԳԵԼՈՒԱԾ ԺԱՄԵՐ

- Պէտք չէ հեռաձայնով կապուիլ ա.- Առտուան ժամը 9:00-էն առաջ, իսկ շաբաթավերջերուն՝ 10:00-էն առաջ:
- բ.- Իրիկուան ժամը 10:00-էն ետք:
- գ.- Կեսօրուան ճաշի ժամերուն:
- դ.- Պատահական ժամերու. յիշ կնքը. տարեց անձի կամ հիւանդ անձի հետ պէտք է կարելորութեամբ նկատի առնել անոնց հանգիստի ժամերը:
- ե.- Ֆուրկալի կարելոր խաղի մը ընթացքին.

Շարք՝ էջ 8

ՇԱԲԹՈՒԱՆ ԲԱՆԱՍՏԵՂԾՈՒԹԻՒՆԸ

ՈՒՆԿ ԴԻՐ, ՏՂԱՄ
(Հատուած մը վիպերգէն)

Բա՛ց յոյսերդ,
Բա՛ց վարագո՛րն անգիտութեան.
Երակներդ թող բաբախեն
Հայոց հողի՛ն երանութեամբ,
Ափերուդ մէջ զգա՛ տենդը կառուցումին,
Մտածումիդ թուղթին վրայ՝գծե՛ պայծառ

Դեմքը խնդուն երեւանին՝
Աւետումի խոցի՛ն փոխան,
Գոյնէ՛րը ջինջ մեր տուֆ-քարին՝
Անցեալի սեւ քօղի՛ն փոխան,
Լոյսե՛րը մեր անմարելի՝
Ճրագներու հեւքի՛ն փոխան,
Տառե՛րը մեր անընջելի՝
Ճակատագրի մուրի՛ն փոխան,
Խմբերգները մեր հայրենի,
Մենաւորի ողբի՛ն փոխան,
Արարատեան դաշտը բերրի,
Ամայութեան քարի՛ն փոխան...
Վերյառնո՛ւմը մեր երագին՝
Ցնորքներու թաղմա՛ն փոխան,
Ծածանո՛ւմը մեր դրօշին՝
Պարտութեան գորշ ծալքի՛ն փոխան...
Ո՛ւնկ դիր, տղա՛ս,
Հայրենական զանգակները հիմա կրկին
Կը դօղանջեն քեզի՛ն համար,
Քեզի՛ համար կը բարձրանայ ձայնը երկրին,
Կը տրոփէ զարկերա՛կը մեր պատմութեան,
Քեզի՛ համար կը զրնգան մուրճերն ամէն՝
Մեր ներկային պատուանդանին վրայ երկաթ.
Քեզի՛ համար սերունդները վաղուան արդէն,
Երախտիքի խօսքը կ'ըսեն աղամանդեայ,
Քեզի՛ համար,
Վերածնուած հայրենի՛քն այս,
Ժողովո՛ւրդն այս յաւերժական,
Իբրեւ աւի՛շ ու բռնկո՛ւմ,
Իբրեւ աւի՛ն,
Իբրեւ ոգի՛, իբրեւ ձգտո՛ւմ,
Այլ մանաւանդ՝
Քեզ դեռ կանգուն պահող՝ իբրեւ
Հո՛ղ եւ արե՛ն:

ԳԱՌՆԻԿ ԱՂԱՐԵԱՆ

ԽՈՐԱԳԻՐ

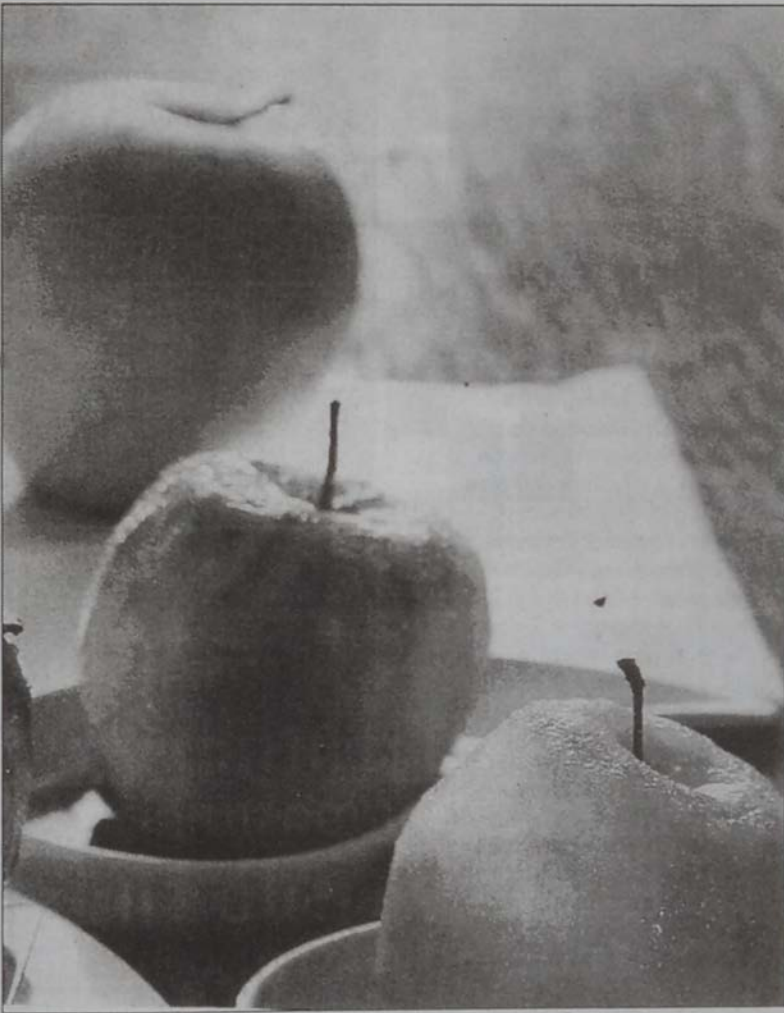
ՓՈՄԹԱԹԵՆ

Բաղադրութիւն՝ 6 անձի համար

- 1.5 քիւծ կանաչ խնձոր
- 150 կրամ կարագ
- 150 կրամ շաքար

Պատրաստութիւն

Խնձորներուն յատակէն փորել եւ կուտերը հանել. ապա՝ կեղուել զանոնք:

Կաթսայի մը մէջ հալեցնել 75 կրամ կարագ եւ խնձորները մէջը դարձնել 2-3 վայրկեան: 100 կրամ փոշի շաքար ցանել անոնց վրայ եւ 10 վայրկեան կրակին վրայ ձգել, մինչեւ որ թեթեւ *քարամել* մը կազմուի, անշուշտ՝ մերթընդմերթ խնձորները դարձնելով:

Փուռը տաքցնել 150 ջերմաստիճանով. ափսէի մը յատակը ծեփել 50 կրամ կարագով, խնձորները շաբել ափսէին մէջ, վրան թափել կաթսային յատակը գոյացած հիւթը: Մնացեալ կարագը կտոր-կտոր տարածել խնձորներուն վրայ, բոլորին վրայ ցանել մնացեալ 50 կրամ շաքարը եւ 35 վայրկեան եփել փուռին մէջ:

Հրամցնել տաք կամ գաղջ, նախընտրաբար՝ 2-3 գունդ պաղպաղակի կողքին:

ՀԵՌԱԽՕՍԻ...

Շարունակուած 7րդ էջէն

ԻՆԶԶԻՆԸ ԾԱՆՕԹԱՅՆԵԼ

Կարելի չէ անծի մը հետ կապուիլ՝ «բարե՛ւ, ես եմ...» ըսելով։

Ընկալուիչը վերցնելէ եւ բարելելէ ետք պետք է անուն մականունով ինքզինք ներկայացնել՝ նախ-քան ըսելիքը փոխանցելը։

ՏԵՒՈՂՈՒԹԻՒՆ

Շատերու համար հեռախօսը զբաղումի միջոց է եւ հաշիւ չեն ըներ, թէ դիմացինը զբաղա՞ծ է, կամ տրամադի՞ր է անվերջանալի պատմութիւններ լսելու։

Հեռաձայնով կարճ, կտրուկ ըսելիքը պետք է փոխանցենք՝ առանց խօսակիցին ժամանակը խլելու եւ զայն խանգարելու։

- Կենցաղավարութիւնը կ'ըսէ, թէ բացարձակապէս արգիլուած է հեռաձայնին բարձրախօսը բանալ՝ առանց խօսակիցը զգուշացնելու կամ տեղեակ պահելու։

- Հեռաձայնով հաղորդակցելու ընթացքին, երբ գիծը ընդհատուի, նախաձեռնողին կ'իյնայ վերստին կապուիլը։

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ՓԱՆԱՆՃԵԱՆ-ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ ՃԵՄԱՐԱՆԻ ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏԻՑ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Համազգայինի Փալանճեան-Արսլանեան ճեմարանի Շրջանաւարտից միութեան վարչութիւնը կազմակերպած է 2008-2009 տարեշրջանի՝ «Գրիգոր Շահինեան» սերունդի շրջանաւարտներու

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

Տեղի կ'ունենայ կիրակի, 1 Նոյեմբեր 2009-ին, կէսօրէ առաջ ժամը 11:00-ին, Մելանքթոն եւ Հայկ Արսլանեան ճեմարանին մէջ, Ծաղկաձոր։

ՀՈԳԵՀԱՆԳԻՍ

ՌԻԹԱ ՍԱՊՈՒՆԸԱՆ-ՏԵՄԻՐՃԵԱՒԻ մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 1 Նոյեմբեր 2009-ին, Անթիլիասի Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Մայր տաճարին մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի։

ՄԱՐԱԼ ԿԵՊԵՆԵԱՆԻ մահուան 7-րդ տարելիցին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 1 Նոյեմբեր 2009-ին, Ս. Վարդանանց եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի։

ԱՌԱՔԵԼ ԹՈՐՈՍ ԿԱԶԱՏՈՒՐԵԱՆԻ մահուան քառասունքին առիթով հոգեհանգստեան պաշտօն պիտի կատարուի կիրակի, 1 Նոյեմբեր 2009-ին, Այնճարի հայ կաթողիկէ Ս. Վարդարան Տիրամայր եկեղեցւոյ մէջ, յաւարտ Ս. պատարագի։

ԺԱՄԱՆՑ

ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7309

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ՍՈՒՏՈՔՈՒ

2				8			6				
	3			2	7						
		5							2		
9				4					1		
		4			8				7		
1			7						9		
6			9		5		3				
		8									6
	5				3	4					

Հորիզոնական եւ ուղղահայեաց 9 շարքերով եւ սիւնակներով (9x9) կազմուած գծացանցը բաղկացած է իւրաքանչիւր 9 քառակուսի հաշուող 9 բաժիններէ (3x3): Բացառումի սկզբունքին կիրառումով իւրաքանչիւր քառակուսիի մէջ թուանշան մը զետեղել՝ այնպէս մը, որ հորիզոնական իւրաքանչիւր շարք, ուղղահայեաց իւրաքանչիւր սիւնակ եւ 9 քառակուսինոց իւրաքանչիւր բաժին ունենայ ինչ 9 թուանշանները՝ իւրաքանչիւր թուանշան միայն մէկ անգամ գործածուելու պայմանով։ Այլ խօսքով՝ *ո՛չ մէկ պարագայի* արտօնուած է թուանշան մը կրկնել միեւնոյն շարքին, սիւնակին եւ բաժինին մէջ։ Սկսելու համար՝ կարգ մը թուանշաններ իրենց ձգորիտ քառակուսիներուն մէջ զետեղուած են։

- ՆԱԽՈՐԴ ԺԱՄԱՆՑԻ ԽԱԴԵՐՈՒՆ ԼՈՒԵՌԻՄՆԵՐԸ**
- ԽԱՉԲԱՌ ԹԻՒ 7308**
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Ս	Ե	Ղ	Ա	Ն	Ա	Կ	Ի	Ց	Հ	
2	Ա	Գ	Ե	Ղ	Մ	Ի	Ն	Ա	Ր	Է	
3	Ն	Ե	Կ	Ս	Ր	Ա	Ն	Ո	Ք		
4	Զ	Ա	Ց	Ո	Ր	Ա	Ն	Ք	Ք	Ք	
5	Ա	Մ	Ա	Ր	Ա	Ն	Ո	Ց		Ս	
6	Ր	Ն	Ս	Ա	Պ	Ա	Ղ	Ա	Կ		
7	Զ	Ա	Ց	Ն	Ա	Ո	Ր	Ս	Ա		
8	Ա	Գ	Ա	Ն	Գ	Պ	Ա	Ս	Ե	Հ	
9	Կ	Ա	Ր	Ա	Ս	Ա	Ղ	Ա	Ն	Ա	
10	Ս	Ի	Ր	Հ	Կ	Ի	Զ	Ի	Ա	Կ	
11	Ն	Ի	Ր	Հ	Կ	Ի	Զ	Ի	Ա	Կ	
- ՍՈՒՏՈՔՈՒ**
3	8	6	9	7	5	2	1	4			
9	1	4	2	8	3	5	6	7			
5	2	7	6	4	1	3	8	9			
1	3	9	4	5	2	8	7	6			
7	5	8	3	6	9	1	4	2			
4	6	2	8	1	7	9	3	5			
6	9	1	7	2	8	4	5	3			
8	7	3	5	9	4	6	2	1			
2	4	5	1	3	6	7	9	8			

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՂԱԶԱՐԵԱՆ

50 ՏԱՐԻ ԱՌԱՋ

29 հոկտեմբեր

1959 -2009

41 ՆՈՐԱԳԻՐՆԵՐ ԿԸ ՄՏՆԵՆ ՀՅՂ Ե. ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՇԱՐՔԵՐԸ

«Յուսաբեր», 20 հոկտեմբեր.

Շաբաթ, 17 հոկտեմբեր, երեկոյեան ժամը 9:30-ին, «Յուսաբեր» ակումբին մէջ, ի ներկայութեան բազմաթիւ երեց ընկերներու, ընկերուիիներու եւ երիտասարդաց միութեան անդամ-անդամուհիներու, գումարուեցաւ **ՀՅՂ Ե. միութեան** ընկերական ընդհանուր ժողովը։ Այս առիթով տեղի ունեցաւ 41 նորագիր թեան ընկերական ընդհանուր ժողովը։ Այս առիթով տեղի ունեցաւ 41 նորագիր ընկեր-ընկերուիիներու երդման հանդիսաւոր եւ խորապէս տպաւորիչ արարողութիւնը՝ կնքահայրութեամբ վաստակաւոր հրապարակագիր եւ գրական քննադուրիւն՝ դատ, երեց ընկեր Գուրգէն Մխիթարեանի, որ հիւրաբար թաղաքս կը գտնուի։

Ընդհանուր ժողովը քանի մը խօսքով բացուած յայտարարեց **ՀՅՂ Ե. միութեան** վարիչ մարմինի գործաւար Ա. Աւետիսեան։ Յետոյ խօսք առաւ օրուան նախագահ ու նորագիրներու կնքահայրը՝ Գ. Մխիթարեան, որ ուրախութեամբ ողջունեց նորընծայ երիտասարդ-երիտասարդուհիները, բացատրեց Դաշակցութեան նպատակները, դաշակցականի պարտականութիւններն ու առաքելութիւնը, ինչպէս նաեւ՝ ուխտագրի իմաստն ու տարողութիւնը։

Ապա հրաւիրեց նորագիրները՝ կատարելու իրենց երդումը, հաւատարմօրէն եւ բոլորանուր ծառայելու համար ՀՀ Դաշակցութեան գաղափարականին։

Առանձնապէս տպաւորիչ էր տեսարանը, երբ 41 երիտասարդ-երիտասարդուհիները յստակ եւ յուզումնալից բառերով կ'ունխտէին միշտ հաւատարմամբ հայ ժողովուրդին, ծառայել հայրենիքին եւ հայ ժողովուրդի ու Հայաստանի ազատագրութեան դատին, եւ, ի հարկին, մինչեւ իսկ իրենց կեանքը նուիրել այս սրբազան նպատակին իրազորման ի խնդիր։ Երդման արարողութիւնը վերջ գտաւ ջերմ եւ խանդավառ ծափերու մէջ։

Գ. Մխիթարեան, շնորհաւորելէ ետք ՀՀՂ Ե. միութեան նորագիր ընկեր-ընկերուիիները, յաջորդաբար խօսք տուաւ հիւրաբար թաղաքս գտնուող եւ տեղւոյս երեց ընկերներու։

Բոլոր խօսողներն ալ ջերմօրէն ողջունեցին նորագիրները, եւ յորդորեցին ըլլալ լաւ հայեր, բարձր նկարագրի տէր մարդիկ, գաղափարապաշտ եւ հանրա-նուր կուսակցականներ, սիրելի հայ լեզուի, մշակոյթը, հայրենիքը եւ պայքարիլ ի խնդիր Հայ դատի յաղթանակին, հայ ժողովուրդի ազատութեան, հայոց հայրենիքի ամբողջացման եւ անկախութեան։

Ժողովը փակուեցաւ ժամը 11:20-ին, «Յառաջ Նահապտակ»ով, որ ներկաները երգեցին յոտնկայս։

ՊՈՒՐԾ ՀԱՍՈՒՏԻ «ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ»Ի «ՄՏԵԻ ԵՐԵԿՈՅ»Ն

Կիրակի, 25 հոկտեմբեր, Պուրճ Համուտի «Համազգային»ի փոքրիկ սրահին մէջ, գրական յանձնախումբին նախաձեռնութեամբ, տեղի ունեցաւ «առաջին մտքի երեկոն»՝ մասնակցութեամբ կարգ մը գրողներու, հանրային դէմքերու, ուսուցիչներու եւ գրասեր հասարակութեան։

«Համազգային»ի տեղական վարչութեան անունով ասուլիսին բացումը կատարեց Գրիգոր Նգրուրեան՝ շեշտելով, որ գրական յանձնախումբը, ինչպէս անցեալ տարի, նաեւ այս տարեշրջանին պիտի կազմակերպէ տասնեւիկնգոր-տայ դասախօսութիւններ, ասուլիսներ, վիճաբանական հանդիպումներ՝ «Մտքի երեկոյ»ներ անունին տակ։ Ընդհանուրութեան յայտնեց կազմակերպողներուն եւ ներկայ հասարակութեան՝ ստեղծուած շարժումին համար եւ հրաւիրեց գե-կուցելու Սիւսս Թեյօլեանը՝ օրուան նիւթին շուրջ։

«Արտասահմանեան գրականութիւնը» անցեալ քառասնամեակի ընթացքին, իբրեւ իրագործում, ներկայ կացութիւնը եւ ապագայ հեռանկարները։

Մ. Թեյօլեան, ալեի քան կէս ժամ խօսեցաւ այս նիւթին շուրջ. ներկայացուց յետ եղեռնի հայ կեանքի պատկերը, այսինքն՝ այն ենթահողը, որուն վրայ գրական մեր սերունդը ստեղծագործեց, եւ այն պայմանները, որոնք 1915-էն ետք վերապահուած էին մեզի. թրքահայութեան տարագումն եւ սփիւռքի ստեղծումէն ետք։ Ներկայացուց նաեւ մեր օրերու կացութիւնը եւ բաղդատելով նո-րերու վաստակն ու աշխատանքի հնարաւորութիւնները՝ նախքան եղեռնի գրա-կան մթնոլորտին ու պոլսական միջավայրին հետ. գտաւ. որ ապրող եւ ստեղծագործող մեր մտաւորականութիւնը, տուեալ կարելիութիւններու մէջ, իր առա-ւելագոյնը տուաւ. Շեշտեց, որ վերջին քառասնամեակի մեր վաստակը վաւե-րական ու մկայուն արժէք ներկայացնող գործեր կը հաշուէ. պատկառելի դէ-մքեր, որոնք կրկին բարձրաճակատ կանգնիլ նախքան եղեռնի սերունդի ներկա-յացուցիչներու կողքին (Համաստեղ, Շահնուր, Հրաչ Զարդարեան, Նարդուհի, Պեշիկթաշեան, Սարաֆեան, Ժագ Յակոբեան, Սմբատ Փանոսեան, Եդ. Պոյաճեան, Կ. Մեհեան եւ բազմաթիւ ուրիշներ)։

Չեկուցաբերը ճշդեց, թէ օրուան ասուլիսը պէտք է կերպրանաւոր առաւելապէս այն հարցականին վրայ, թէ ինչպէ՞ս կարելի էր փրկել նաեւ մեր գրականութեան ապագան։ Ու այս կեանքի շուրջ պարզեց իր տեսակետները, համոզումներն ու թելադրանքները՝ հրաւիրելով ներկաները, որ արտայայտուին իրենց կարգին։

Ասուլիսի ընթացքին, որ մինչեւ ուշ ատեն շարունակուեցաւ ջերմ մթնոլորտի մէջ, խօսք առին՝ Եդ. Պոյաճեան, Պողոս Սնապեան, տղթք. Յ. Գազանճեան (Գեղարդ), Ս. Սարունի, Յ. Ժամկոչեան, Յ. Կիւլոյեան եւ ներկայ բազմութենէն մեծ թիւով գրասերներ։

ՍԱԿԱՐԱՆ			ԳՐԱԴՈՒՄԾ ՕՐ		
			«ՈՒՐԱԽ ՏԱՐԵԿԱՐԶ»		
			ԽՈՒՄԲ		
			ԿԱԶԱՆԴԻ ԶԵՌՆԱՐԿ		
			(ՈՒՐԱԽ ԿԱԶԱՆԴ)		
			26 ԵՒ 27		
			ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2009		
			ԿՈՒՉՈՒԻ		
			●Կատարողներն մը կա- րիքը ունի շրջուն վաճա- ռող երիտասարդի մը։ Դի- մել՝ հեռ. 03-286321:		
			ԿՈՒՉՈՒԻ		
			●Կախողի հաստատու- թիւն մը կարիքը ունի քա- տուղարուհիի մը՝ ցուցա- դրաբաւիւն մէջ աշխատե- լու համար. պայման է հա- մակարգիչ գործածել գիտ- նալ, ինչպէս նաեւ արաբե- րենի եւ անգլերենի տիրա- պետել։ Դիմել՝ հեռ. 03- 398247:		

ՍՈՒԿԻ			ՍՈՒԿԻ		
Անգլիական մէկ ոսկի	32,75	33,00	Անգլիական մէկ ոսկի	367500	387500
Զուլթեան տիւար	5220	5245	Իրանեան մէկ ոսկի	356500	376500
Յորդանանեան տիւար	2100	2125	Օսմանեան մէկ ոսկի	329500	349500
Պահրեյեան տիւար	3955	3980	Մեքսիքական փետոս	1,860,000	1,888,000
Ա. Մ. Եմիրութեանց տիրիամ	407	409	Մէկ քիլոկրամ ծոյլ ոսկի	49,420,000	49,620,000
Զաթարեան դիւալ	410	412	Մէկ օսն ոսկի	1037	1033
Մեուտական դիւալ	398	400	Մէկ օսն արծաթ	16,27	16,32
Օմանեան դիւալ	3865	3890	●Ամերիկեան տոլարի փոխանակման սակերը.		
Եգիպտական կինէ	265	275	Եւրօ	1,4770	1,4775
Անգլիական սթերլին	2445	2455	Զանաւական տոլար	1,0725	1,0730
Չուիցերիական ֆրանք	1458	1468	Չուիցերիական ֆրանք	1,0225	1,0230
Թրքական լիրա	985	995	Ճափոնական ԵՆ	91,10	91,15
Ճափոնական հազար ԵՆ	16,25	16,45	Մէկ սթերլին	1,6390	1,6395
Ամերիկեան տոլար	1501	1514	●Մէկ տոլար	385	դրամ
Զանաւական տոլար	1388	1398			
Աւստրալիական տոլար	1344	1354			
Եւրօ	2207	2217			

ՕՐԵՐԵՈՒՅԹ

ՀԻՆԳՇԱՔԹԻ, 29 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 2009 - ՊԵՅՐՈՒԹ

Կ.ա. 6:00

Կ.ա. 9:00

Կ.ե. 12:00

Կ.ե. 3:00

Կ.ե. 6:00

Կ.ե. 9:00

20°C

22°C

24°C

26°C

25°C

23°C

ԱՐԵՒՈՏ

ՅԵՐԱՍԱՍԻԻՏԱՆ

ՅԵՐԵԿ՝

ԿԻՆԵՐ՝

ԿԻՆԵՐ՝

ԿԻՆԵՐ՝

89%
ԿՈՆԱՌՈՒԹԻՒՆ՝

26°C
53%

19°C
64%

ՃԱՏՐԱԿ ԶԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏՂՈՑ ԶԱՄԱՔԱԿԱՆ ՅԱՂԹԵՅ ՄՊԱՆԻՈՅ

Հայաստանի տղոց ճատրակի հաւաքականը Սերպիոյ Նովի Սատ քաղաքին մէջ ընթացող եւրոպական խմբա-յին ախոյեանութեան 6-րդ հանգրուանին ընթացքին 3-1 արդիւնքով յաղթած է Սպանիոյ խումբին: Գաբրիէլ Սարգսեան յաղթած է Միկել Էլիէսքասի, իսկ Տիգրան Պետրոսեան՝ Իվան Սալկատոյի: Լեւոն Արոնեան հաւա-սարած է Ալեքսէյ Շիրովի, իսկ Վլատիմիր Յակոբեան՝ Ֆրանսիսքօ Վալէիօ Փոնսի հետ:

Հայաստանի ճատրակ խաղացողները 9 խմբային կէ-տով կը կիսեն 2-4-րդ դիրքերը Ռուսիոյ եւ Վրաստանի խումբերուն հետ, իսկ լրացուցիչ չափանիշներով կը գրաւեն 3-րդ դիրքը: Առաջին դիրքը կը գրաւէ Ազրպէյճանի խումբը՝ 11 միաւորով:

Այս ախոյեանութեան կիներու մրցաշարքին մէջ Հա-յաստանի հաւաքականը 6-րդ հանգրուանին 2-2 արդիւն-քով հաւասարութիւն արձանադրած է Ֆրանսայի հաւա-քականին հետ: Լիլիթ Մկրտչեան յաղթած է Միլվի Միէ-ին, իսկ Լիլիթ Գալոյեան՝ Սիլվի Զուային: Էլիսա Դանիէլեան պարտուած է Մարի Սեպակէն, իսկ Սիրա-նուշ Անդրեասեան՝ Դոլին Վուշարէն:

6-րդ հանգրուանէն ետք Հայաստանի կիներու հաւա-քականը կը գրաւէ 6-րդ դիրքը՝ 8 կետով:

ՅԱԻԵՐԺ ՓԱՌՔ... Շարունակուած 6րդ էջն

վաստակաւոր գործիչ Նորայր Ադալեանը, արծակա-գիր Ալիս Յովհաննիսեանը, գրականագէտ Պետրոս Դեմիրճեանը, որոնք մեծապէս արժեւորեցին Գրի-գոր Ջանիկեանի նորատիպ գիրքը: Միջոցառումը օրինեց Արցախի Գանձասար վանքի տէր Յովհան-նէս քահանան, որը Նոյնպէս արցախեան հերոս ազատամարտիկներից է: Արցախեան հերոսներից ելոյթ ունեցան Սպարտակ Մաթևոսեանը, զօր. Աստ-ուածատուր Պետրոսեանը: Գուսան Հայկազունը եր-գեց հերոս մարտիկներին նուիրուած երգեր, այդ թւում՝ հանրայայտ «Գետաշէն» երգը, որին լիաթըր ծայրակցեց ամբողջ դահլիճը: Տերեկոյթը վարեց աս-մունքող Գայիանէ Սամուէլեանը: Իր խօսքում, եզ-րափակելով ցերեկոյթը, գրադարանի տնօրէն Յաս-միկ Կարապետեանը սրտանց ողջունեց Արցախի հե-րոսներին:

Արցախի հերոս մարտիկներին նուիրուած եւ օր-ւայ իրադարձութիւն դարձած, Թամար Յովհաննիս-եանի մտայղացած եւ կազմակերպած այս միջոցա-ռումը խիստ համահունչ էր Կենտրոնական գրադա-րանի մօտակայում, Հանրապետութեան իրապա-րակի վրայ ԶՅԴ կազմակերպած Նստացոյցին ու ստորագրահաւաքին, որը հոկտեմբերի 9-ին պսակ-ւելու է բազմահազարանոց երթով եւ հանրահաւա-քով Շիճեռակաբերդում, եղեռնի յուշարձանի մօտ:

Գ. Ջանիկեանի «Յաղթագէտները» գրքի շնորհա-հանդէսը մօտակալ ժամանակներում տեղի կ'ունե-նայ Նաեմ Ստեփանակերտում եւ ԼՂՀ մի շարք շրջան-ների գինուհրական զեղերում:

«Յաղթագէտները» գրքի հեղինակը գրել է. «Հե-ռոսների մահով է անմահանում, հերոսների մահով է յաւերժանում հայրենիքը»: Այր:՝ Մակայն Նաեմ հայ-

րենիքը յաւերժում է եւ շարունակում է ապրել իր ողջ մնացած, կռուի դաշտից վերադարձած հերոսներով: Յաւերժ փառք Արցախի հերոսներին:

Զուրանանք նրանց սիրանքը:

Զգիչենք նրանց յաղթանակը:

Յատուկ «Ազգակ»ին

Ո՞Ր ՄԷԿՆ Է... Շարունակուած 4րդ էջն

Սերունդները յաջորդաբար մասնաւորաբար ար-տասահմանի մէջ, սնանեցան եւ տոգորուեցան պահանջատիրութան բարձր ոգիով: Ինչպէ՛ս հաշտեցը-նել ներկայ կացութիւնը տասնամեակներէ ի վեր բարձրացող մեր ազգային լոզունգներուն հետ, ինչ-պէ՛ս պէտք է համոզել երիտասարդը՝ ստեղծուած նոր դրութեամբ, առանց խանգարելու անոր ազգա-յին տեսլականը: Ասոնք կարելոր են, որպէսզի հա-յութիւնը հաստատակամ ու հաւատարիմ քայլէ ներ-կայի երթին հետ, այլապէս մեր ազգային կեանքը կը վերածուի խառնարանի, շփոթներով լեցուն իրա-կանութեան եւ յարատեւ անմիաբանութեան: Այսպի-սով, չենք գիտեր՝ ո՛ր կը յանգիւնք. բոլոր պարագա-ներու՝ պէտք է զգուշ ըլլանք այդ վիճակներուն մատնուելէ, որովհետեւ անոնց վնասները եւ ցաւա-լի ու անսրբագրելի հետեւանքները կրեցինք երկար դարեր ու մինչեւ օրս, որովհետեւ Բիւզանդիոնի եւ Պարսկաստանի դէմ ճակատող եւ Մեծն Տիգրանի օրով աշխարհակալութիւն տեսած Հայաստանը փոքրացաւ եւ հասաւ մերօրեայ վիճակին՝ հողային ու թուային իմաստով:

Մեր ցանկութիւնն է, որ բոլորս համախմբուինք նոր իրականութեան շուրջ, որպէսզի այս ափ մը հայ-րենիքը, որ իսկական Նուէր մըն է մեզի տրուած, ոչ թէ դժոխք դառնայ, այլ հայ մարդուն համար զլուխ հանգչեցնելիք հարազատ եւ հանգստաւետ տուն դառնայ: Այս մէկը կարելի կ'ըլլայ, եթէ մեր ապա-զան գծող հայ դիւանագետները ըլլան մեր բարի հո-վիւներն ու քաջ եւ ողջմիտ առաջնորդները. անոնք մեզի յստակօրէն թող ըսեն, թէ ի՞նչ է ճիշդն ու օգ-տակարը առնուող քայլերուն, որպէսզի ժողովորդի զաւակները խորխափում չապրին եւ ուրուականնե-րու Նման գիրար չհալածեն, թէւ միշտ կան ու պի-տի ըլլան չար ոգիներ, որոնք այսօր ալ կ'ուզեն խառ-նել ու ջլատել ազգին ուժերը: Լուսաւոր այս դարուս պէտք է ըլլանք արթուն ու չանսանք արտաքին նենգ ու դաւադիր ծայներուն եւ հետեւելով ճիշդ ընտրան-քին՝ միասնաբար ընթանանք Նոյն ուղիով:

Անշուշտ կարելի է ի հարկի առ հարկը ժողովուրդ-դային մեծամասնութիւն ըլլալ որեւէ տեղ, սակայն մէկ կողմին արարքը դաւաճանութեան համագօր պէտք է չնկատուի ընդդիմադիրներուն կողմէ: Հար-ցերը պէտք է միասնաբար եւ լուրջ կերպով քննել՝ հայրենիքի սիրոյն:

ԱՆԳԼԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՅԱՇԱՐՔ ԿՈԼԵՐՈՎ ԵՒ ՄԻՋԱԴԷՊԵՐՈՎ ՀԱՐՈՒՍՏ ՄՐՅՈՒՄՆԵՐ

Անգլիոյ ֆութպոլի բաժակի մրցա-շարքի երեքշաբթի գիշերուան մրցում-ները կուերով եւ միջադէպերով հա-րուստ եղան:

Բաժակակիր Մանչեսթըր Եունայ-թըտ 2-0 արդիւնքով յաղթեց Պըրնզլիի՝ վերջինիս դաշտին վրայ: Երկու օր առաջ ախոյեանութեան մրցումներուն Լիվըրփուլէն պարտու-թիւն մը կրելով՝ մարզիչ Ալեքս Ֆերկլը-սըն ամբողջովին փոխեց առաջին 11 մարզիկները, որոնցմէ սկսնակ Տէյ-վիտ Ռելպէք եւ փորձառու Մայքըլ Օուէն ապահովեցին քառորդ աւար-տականի Մանչեսթըր Եունայթըտի տոմսը, մինչ վեթերան խմբապետ Կե-րի Նեվիլ կարծի խաղարկութեան հա-մար դաշտէն վտարուեցաւ: Մրցումի վերջին վայրկեանին, երբ Մանչեսթը-րի բերդապահը գնդակը պիտի հար-ուածէր, դաշտ խուժեցին Պըրնզլիի երկու համակիրներ, որոնցմէ մէկը

ՄՊԱՆԻՈՅ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ԲԱԺԱԿԻ ՄՐՅԱՇԱՐՔ ՌԷԱԼ 4-0 ԱՐԴԻՒՆՔՈՎ ԾԱՆՐ ՊԱՐՏՈՒԹԻՒՆ ԿՐԵՅ ԱԼՔՈՐՔՈՆԷՆ

Ռեալ Մատրիտ 4-0 ար-դիւնքով ծանր պարտու-թիւն մը կրեց իր դրացի եւ համեստ, երկրորդ դասա-կարգի ութերորդ դիրքին վրայ գտնուող Ալքորըսը կազմով՝ Զոփա Տէլ Ռէյի (Սպանիոյ ֆութպոլի բա-ժակ) մրցաշարքի երթի մրցումին:

Թէեւ այսպէս կոչուած ծանր զէկքերը՝ Զրիսթիանօ Ռոնալտօ եւ Զաքա կը բացա-կայէին Ռեալի կազմէն, սա-կայն աստղերով օժտուած խումբը մեկնեցաւ մայրա-քաղաքի արուարձանը, ուր տեղի ունեցաւ Դալիթի եւ Գոդիաթի մենամարտը:

Խմբապետ Ռաուլ, աստ-ղաբաշխական գումարներ արժած մարզիկներ Պենզե-մա, Կուրթի, Տիարա. Ռա-ֆայել Վան Տեր Վաարթ, Կրանքը, Արպէլաօ եւ ըն-կերներ ձեռնուկայն վերա-դարձան, եւ դարձի մրցու-մին առանց նոյ տտանալու

5 անգամ պէտք է գրաւեն մրցակիցին բերդը, որպէս-

գնդակը հարուածեց դէպի Մանչեսթը-րի բերդը եւ նշանակեց գեղեցիկ, բայց անվաւեր կոլ մը: Ոստիկանութիւնը ուր համակիրներ ձերբակալեց:

Լոնտոնեան Թոթենհամ ալումբը կը հետապնդէ այս մրցաշարքի երրորդ յաջորդական աւարտականի տոմսը՝ 2-0 յաղթելէ ետք վիրաւորներով հա-րուստ Եվըրթընի: Թոմ Հատըլսթոն եւ Ռոպի Զին նշանակեցին լոնտոնեան կազմին կոլերը:

Պլեյքպըրն իր դաշտին վրայ 5-2 ար-դիւնքով ջախջախեց Փիթըրսպորոն, իսկ Փորթսմաութ Սթըք Սիթին՝ 4-0 ար-դիւնքով:

Ասթոն Վիլա - Սանտըրլենտ մրցու-մը աւարտեցաւ առանց կոլերու եւ Աս-թոն Վիլա փենալթիներով 3-1 արդիւն-քով Նուածեց յաղթանակը: Վիլայի բեր-դապահը՝ Պրատ Կուզան, յաջողեցաւ երեք փենալթիներ զսպել:

զի անցինի յաջորդ հանգըր-ւան:

Ռեալի այլ դրացի մը՝ Աթլետիքօ Մատրիտ շատ աւելի լաւ երեկոյ մը վայե-լեց, բարոյական կորովը բարձրացնող 2-0 յաղթա-նակ մը արձանագրելով Մարպէլլայի դէմ, իր մար-զիչին՝ Ֆլորեսի շնորհելով առաջին յաղթանակը:

ԹԵՆԻՍԻ ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄՐՅԱՇԱՐՔ ՏԵՄԵՆԹԻԵՄ ՅԱՂԹԵՅ ՎԻՆԸՍ ՈՒԼԼԻԸՄԶԻ

Նախանցեալ օր Տոհայի մէջ սկսաւ այս տարեշրջանի թենիսի եզրափակիչ մրցաշարքը՝ «Սոնի Էրիքսըն»ի ախոյեանութիւնը:

Անցեալ տարուան տիտղոսակիր Վինքս Ռիլիըմզ պար-տութեամբ սկսաւ Սպիտակ խումբի մրցումներուն:

Ռուս Էլէնա Տեմենթիւայի դէմ ճակատելով՝ Վինքս 6-3 արդիւնքով առաջին *սեթը* յաղթելէ ետք, բունս պայ-քարի մը հանդիպեցաւ Տեմենթիւայէն. որ յաջորդ *սե-թերը* յաղթեց 7-6 (8-6) եւ 6-2 արդիւնքով

Նոյն խմբակին մէջ Սերենա Ռիլիըմզ 7-6 (8-6) եւ 7-5 արդիւնքով յաղթեց Սվէթլանա Զուզնեցովայի. իսկ Վիք-թորիա Ազատեմք. որ առաջին անգամ կը մասնակցի մրցաշարքին, բացառիկ խաղարկութեամբ մը 6-2 եւ 6-3 արդիւնքով յաղթեց Էլէնա Եանքովիչի:

ՀՄԸՄ ԱՆԹԼԻԿԱՍ ... Շարունակուած 6րդ էջն

մասնակցելու համար բանակումի փակման հանդիսութեան եւ խա-րուկահանդէսին:

Փակման արարողու-թեան ընթացքին իւրա-քանչիւր խումբի խմբա-պետ յայտարարեց բա-նակումի լաւագոյն ան-դամներուն, խմբակե-րուն եւ վեցեակներուն անունները, որոնք ստա-ցան գնահատական նուէրներ: Ապա խօսք առաւ Սկաուտական խորհուրդի ատենապետ Մանօ Գազանճեան, որ շնորհակալութեան խօսք ուղղեց բոլոր անոնց, որոնք ուղղակի թէ անուղղակի կերպով օժանդակած էին այս բանակումի յաջողու-թեան: Ան գնահատեց խմբապետները, որոնք միշտ ի մտի ունենալով

ՀՄԸՄ-ի նշանաբանը՝ «Բարձրացիր-բարձրա-ցուր»ը կը փորձեն ամեն գնով բարձր պահել Ան-գիւղիկ մասնաճիւղի խմբապետութիւն, մաս-նաճիւղի վարչութիւն եւ բարեկամներ սկսան բա-նակավայր ժամանել՝

ՌՈՊԻՆԻՕ ԴԱՇՏ ՊԻՏԻ ՎԵՐԱԴԱՌՆԱՅ

Մանչեսթըր Սիթիի մարզիկ Ռոպինիօ դաշտ պիտի վե-րադառնայ երկու ամսուան բացակայութենէ ետք: Պրա-զիցին կը տառապէր ծունկի կոտորածքէ մը՝ 5 սեպտեմ-բերէն ի վեր: Սիթիի մարզիչ Մարք Հիուզ նշեց, որ ժա-մանակը հասած է, որ Ռոպինիոն վերադառնայ եւ ֆութթ-պուը վայելէ:

Ռոպինիօ շատ հաւանաբար պիտի մասնակցի Պըրնլիի դէմ 7 Նոյեմբերին տեղի ունենալիք խաղին կամ Լիվըր-փուլի դէմ 21 Նոյեմբերի խաղին:

Ռոպինիոյ ապաքինման ընթացքին տարածուեցան լուրեր, թէ ան Պարսելոնա պիտի փոխանցուի յունուա-րին, սակայն Հիուզ հաստատեց, որ Ռոպինիօ պիտի չձախույն:

ԼԵՅԸԸՐ2 «ԷՆ. ՊԻ. ԷՅ.»Ի ԵՂԱՆԱԿԸ ՍԿՍԱՒ ՅԱՂԱՆԱԿՈՎ

Լոս Անճելըս Լէյքըզ Միացեալ Նահանգներու այս տա-րեշրջանի պասքեթպոլի ախոյեանութեան մրցաշարքը յաղթանակով սկսաւ: Արդարեւ, անցեալ տարեշրջանի ախոյեանի տիտղոսը Նուաճած Լէյքըզ 99-92 արդիւն-քով յաղթեց Էլիփթրգի: Լէյքըզի աստղերէն Զոպի Պրա-նըթ նշանակեց 23 կէտ:

Պոսթըն Սէթթըք 95-89 արդիւնքով յաղթեց Էլիվէնտ Զաւալիրգի: Յաղթական խումբին վերամիացած եռեռա-կը՝ Փոլ Փիրս, Ռէյ Ալէն եւ Էւէին Կառնեթ, շուրի մէջ ձգեց յունիսին Էլիվէնտին միացած Շաքիլ Օնիլը եւ անցեալ տարեշրջանի ամենէն արժեքաւոր մարզիկը ընտրուած Լեպրոն ԸՃմսը:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԵԾ ... Շարունակուած 4րդ էջն

Հ.- Իսկ մեզ ստիպեցի՞ն:

Պ.- Ավելյայտ է, որ գերտերութիւններն ունեն իրենց շահերը, եւ որոշակի ճնշում կայ: Դա ակնա-ռու էր յատկապէս արձանագրութիւնների ստո-րագրման օրը: Բայց որեւէ ճնշում չի կարող ունե-նալ իր ազդեցութիւնը, եթէ ազգային դիմադրողա-կանութիւնը ուժեղ է, եթէ ազգը միասնական է, եթէ իշխանութիւնը հետեւում է ժողովրդի ցանկութեա-նը, այլ ոչ թէ մի քանի մարդկանց խորհուրդներին: Ի վերջոյ, իշխանութիւնը պէտք է արտայայտի ժո-ղովրդի կամքը, իսկ տուեալ դէպքում ժողովուրդ ասելով պէտք չէ հասկանալ միայն Հայաստանի 3 միլիոն բնակչութիւնը, այլ՝ աշխարհասփուռ հայու-թիւնը. ի տարբերութիւն վարչապետի, ում համար գլխաւոր խնդիրը 3 միլիոնն է: Անշուշտ, առաջին հարցը այդ երեք միլիոնին ապահովելն է, բայց այդ ուղղութեամբ ի՞նչ է անում Հայաստանի Հանրապե-տութեան կառավարութիւնը՝ ոչինչ: Միւս կողմից, ազգային հարցերը դրանք այն տիրոյթն են, որտեղ ողջ հայ ժողովրդի իրաւունքներն են, եւ դրանք ան-տեսել տուեալ պահին համարժեք կամ տուեալ պա-հին միջազգային ճնշումից խուսափելու համար կեանքի կոչել փաստաթղթեր, որոնք կարող են վտանգել պետականութեան իզօրացման ամբողջ գործընթացը. դա արդէն խօսում է այն մասին, որ իշխանութիւնները պէտք է շատ լաւ հասկանան, որ իշխանութիւնը անցողիկ էր, մնայունը՝ պատմու-թիւնն է:

ԳԱՂՈՒԹ ԳԱՂՈՒԹ Շարունակուած 5րդ էջն

Նշենք, որ այս առիթով եղան Նուիրատուութիւն-ներ, որոնց գումարը հասաւ 28 հազար ամերիկ-եան տոլարի:

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐԶԻ ԳԵՂԱՐԱՆԻՆ ԴԵՐՈՒՄ ԵՐԱՅԻՄ ԵՐԵՄԻԱՍԻԱՆԻ ԴԵՐՈՒՄ

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐԶԻ ԳԵՂԱՐԱՆԻՆ ԴԵՐՈՒՄ ԵՐԱՅԻՄ ԵՐԵՄԻԱՍԻԱՆԻ ԴԵՐՈՒՄ

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐԶԻ ԳԵՂԱՐԱՆԻՆ ԴԵՐՈՒՄ ԵՐԱՅԻՄ ԵՐԵՄԻԱՍԻԱՆԻ ԴԵՐՈՒՄ

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐԶԻ ԳԵՂԱՐԱՆԻՆ ԴԵՐՈՒՄ ԵՐԱՅԻՄ ԵՐԵՄԻԱՍԻԱՆԻ ԴԵՐՈՒՄ

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐԶԻ ԳԵՂԱՐԱՆԻՆ ԴԵՐՈՒՄ ԵՐԱՅԻՄ ԵՐԵՄԻԱՍԻԱՆԻ ԴԵՐՈՒՄ

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐԶԻ ԳԵՂԱՐԱՆԻՆ ԴԵՐՈՒՄ ԵՐԱՅԻՄ ԵՐԵՄԻԱՍԻԱՆԻ ԴԵՐՈՒՄ

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐԶԻ ԳԵՂԱՐԱՆԻՆ ԴԵՐՈՒՄ ԵՐԱՅԻՄ ԵՐԵՄԻԱՍԻԱՆԻ ԴԵՐՈՒՄ

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐԶԻ ԳԵՂԱՐԱՆԻՆ ԴԵՐՈՒՄ ԵՐԱՅԻՄ ԵՐԵՄԻԱՍԻԱՆԻ ԴԵՐՈՒՄ

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐԶԻ ԳԵՂԱՐԱՆԻՆ ԴԵՐՈՒՄ ԵՐԱՅԻՄ ԵՐԵՄԻԱՍԻԱՆԻ ԴԵՐՈՒՄ

մազգայինի տեղական մասնաճիւղերու վարչու-թեանց կազմակերպութեամբ, 4 հոկտեմբերէն 20 Նոյեմբեր Միացեալ Նահանգներու եւ Զանատայի տարածքին տեղի պիտի ունենայ ձեռնարկներու շարք մը՝ ծանօթացնելու համար փարիզաբնակ ար-ձակագիր Մովսէս Պլաքեանը: Այս շրջապտոյտը կազմակերպուած է՝ նպատակ ունենալով սփիւռքա-հայ մտաւորականութիւնը ծանօթացնել սփիւռքի զանազան գաղութներուն, ինչպէս նաեւ Պլաքեա-նի հեղինակած 11 հատորներէն՝ «Անցողիկն ու ան-ժամանցելին» Նորատիպ հատորին գինեծօնը կա-տարելու:

Մովսէս Պլաքեան փարիզաբնակ է: Ան Հայաս-տանի գրողներու միութեան կողմէ շքանշան ստա-ցած է, իսկ այս տարի արժանացած է «Մովսէս Խո-րենացի» շքանշանին՝ Հայաստանի Հանրապետու-թեան կառավարութեան կողմէ:

Շրջապտոյտը պիտի կատարուի հետեւեալ քա-ղաքներուն մէջ՝ Նիւ Եորք, Նիւ Ճըրզի, Ֆիլադել-ֆիա, Պոսթըն. Տիթրոյիք, Շիքսփօ, Լոս Անճելըս, Սան Ֆրանսիսքօ. ապա՝ Մոնրեալ ու Թորոնթօ:

